

Beleidsregels Participatiewet Brielle 2015

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle;

gelet op de bepalingen in de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en het Bijstandsbesluit Zelfstandigen 2004,

besluit vast te stellen:

de Beleidsregels Participatiewet Brielle 2015

Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregels worden de volgende afkortingen en begrippen gehanteerd:

1. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
2. BBZ 2004: Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004
3. uitkeringsgerechtigde: de persoon die een Participatiewetuitkering heeft aangevraagd of aan wie (mede) een Participatiewetuitkering is toegekend of een uitkering op grond van de Participatiewet IOAW of IOAZ;
4. college: het college van burgemeester en wethouders van Brielle;
5. LBIO: Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen;
6. Nibud: Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
7. Rv: wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
8. wet: Participatiewet;
9. WSNP: Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

Hoofdstuk 1 Bijzondere doelgroepen

Artikel 1.1 Definitie adreslozen

Met adreslozen worden personen bedoeld die niet beschikken over of niet langdurig gebruik maken van zelfstandige huisvesting of van residentiële huisvesting (waaronder ook klinieken en penitentiaire inrichtingen zijn te rekenen). Zij hebben geen onderdak bij familie of vrienden en zij beschikken niet over een adres. Zij leiden een zwervend bestaan en brengen de nacht door op straat, in portieken, openbare gebouwen en ander beschutting biedende plaatsen. Soms brengen zij een beperkt aantal nachten in de nachtopvang door.

Artikel 1.2 Adreslozen

1. Op grond van artikel 40, tweede lid van de wet, stelt het college de mogelijkheid tot inschrijving op het centraal postadres van de gemeente beschikbaar, indien de belanghebbende:
  - a. in aanmerking komt voor een Participatiewetuitkering; en
  - b. aannemelijk maakt adresloos te zijn.
2. Het college weigert of beëindigt de inschrijving op het centraal postadres van de gemeente, indien;
  - a. de belanghebbende een verblijfplaats heeft als zijnde een woning, auto, boot of caravan op een vaste plaats, waar de persoon naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten; of
  - b. de belanghebbende een plaats heeft, bijvoorbeeld bij vrienden of in een opvanginstelling, waar de persoon naar verwachting gedurende drie maanden ten minste tweederde van de tijd kan overnachten; of
  - c. er sprake is van een adres waar de persoon zijn post kan worden bezorgd, bijvoorbeeld bij familie of vrienden en waar, indien daartoe grond bestaat, zorg wordt gedragen dat geschriften of inlichtingen daarover, de belanghebbende bereiken; of
  - d. blijkt uit gegevens van de gemeentelijke basisadministratie of anderszins, dat de belanghebbende een (brief)adres heeft; of
  - e. de aanvraag om algemene bijstand is afgewezen; of
  - f. het recht op algemene bijstand is ingetrokken of beëindigd.

Artikel 1.3 Aanvullende inlichtingenplicht adreslozen

Voor de beoordeling van zijn verblijfplaats is de adresloze verplicht om op grond van artikel 17 van de wet desgevraagd aannemelijk te maken dat hij adresloos is, waarvoor minimaal eens per maand schriftelijk conform het door het college gehanteerde adreslozenformulier, wordt medegedeeld in welke straten/plaatsen de belanghebbende in de nachten van de voorgaande maand doorgaans heeft verbleven.

Artikel 1.4 Aanvullende verplichtingen adreslozen

Het college legt op grond van artikel 55 van de wet, de adresloze de verplichting op om:

- a. een keer per week het postvak te legen.
- b. te verblijven in een opvangvoorziening voor adreslozen, dit in situaties waarbij dit noodzakelijk wordt geacht gezien de omstandigheden van belanghebbende en deze deelneemt aan een voorziening ten behoeve van re-integratie, waarbij de traceerbaarheid bij de deelname aan een concrete voorziening van belang is.
- c. actief te zoeken naar woonruimte.

Hoofdstuk 2 Re-integratie**Artikel 2.1 Zoektermijn personen tot 27 jaar**

1. De persoon tot 27 jaar als bedoeld in artikel 41, vierde lid van de wet, dient een aanvraag voor algemene bijstand in, zo spoedig mogelijk na afloop van de zoektermijn als bedoeld in artikel 41, vierde lid van de wet, doch uiterlijk binnen twee weken na afloop van deze zoektermijn.
2. Wanneer de aanvraag niet binnen de in lid 1 gestelde termijn is ingediend dient overeenkomstig artikel 44 van de wet opnieuw een melding om bijstand te worden gedaan.

Artikel 2.2 Scholingsplicht jongeren tot 27 jaar

1. Onder een beroepskwalificatie wordt verstaan een diploma van uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs op MBO2-, MBO3-, MBO4-, HBO- of WO- niveau;
2. Overeenkomstig artikel 13 tweede lid onder c van de wet legt het college jongeren tot 27 jaar de verplichting op om zich maximaal in te spannen een beroepskwalificatie te bemachtigen.

Artikel 2.3 Mogelijkheid ontheffen scholingsplicht jongeren tot 27 jaar

1. Overeenkomstig artikel 9 lid 2 van de wet kan het college een jongere tot 27 jaar, indien hier dringende redenen voor aanwezig zijn, voor de duur van maximaal 12 maanden ontheffen van de scholingsplicht zoals benoemd in artikel 2.2.
2. Een dringende reden wordt in ieder geval aanwezig geacht indien betrokkene een dagbehandeling volgt voor medische- of psychische problematiek welke het onmogelijk maakt om reguliere scholing te volgen.

Artikel 2.4 Loonkostensubsidie en scholingsbudget

1. Op grond van artikel 32 van de Participatieverordening, kan het college aan een werkgever die een uitkeringsgerechtigde in dienst neemt voor de duur van tenminste zes maanden, eenmalig een budget verstrekken ter hoogte van maximaal € 7.000,- als loonkostensubsidie en/of scholingsbudget, ten behoeve van het vervullen van de functie.
2. Het college kan de hoogte van de loonkostensubsidie en/of het scholingsbudget, welke voorafgaand aan het dienstverband wordt vastgesteld, lager vaststellen dan het maximum bedrag als bedoeld in het eerste lid.
3. Bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding, wordt door het college meegewogen in hoeverre de uitkeringsgerechtigde begeleid dient te worden, de duur van de overeenkomst en de inzet van andere werkgeversvoorzieningen.
4. De uitbetaling van de loonkostensubsidie als bedoeld in het eerste lid, vindt driemaandelijks- en in gelijke delen plaats, voor het eerst drie maanden na het aangaan van het dienstverband, tenzij het college anderszins bepaalt.
5. De uitbetaling van het scholingsbudget als bedoeld in het eerste lid, vindt in beginsel plaats na inlevering van de factuur. Deze dient betrekking te hebben op de kosten van de ingezette scholing.
6. Indien het dienstverband binnen zes maanden eindigt, vindt betaling van de vergoeding naar rato plaats voor geheel gewerkte maanden. Indien binnen deze maanden de werkgever het scholingsbudget (aantoonbaar) heeft aangewend en de (voormalig) uitkeringsgerechtigde de ingezette scholing heeft afgerond, behoeft het verstrekte scholingsbudget door de werkgever niet te worden terugbetaald.

Hoofdstuk 3 Inkomsten en Middelen

Paragraaf 1 Vrijlatingen

Artikel 3.1.1 Toepassing inkomstenvrijlating

1. Onder inkomstenvrijlating wordt verstaan de inkomsten die op grond van:
  - a. artikel 31, tweede lid onder n van de wet, artikel 8, tweede lid van de loaw en artikel 8, derde lid van de loaz gedurende een periode van 6 aaneengesloten maanden niet aangemerkt worden als middelen en die bijdragen aan arbeidsinschakeling;
  - b. artikel 31, tweede lid onder z van de wet, artikel 4b en artikel 8, het zevende en achtste lid van de IOAW en artikelen 4b en artikel 8, elfde en twaalfde van de IOAZ niet aangemerkt worden als middelen, tenzij er niet langer sprake is van een medische urenbeperking.
2. Onder de in het eerste lid onder a genoemde arbeidsinschakeling worden alle betaalde werkzaamheden verstaan.
3. De inkomstenvrijlating als bedoeld in het eerste lid, gaat in op de eerste dag van de maand waaraan de inkomsten moeten worden toegerekend.
4. In afwijking van het eerste lid, wordt geen inkomstenvrijlating toegepast over inkomsten die door belanghebbende zijn verzwegen en waarbij de teveel of ten onrechte verstrekte uitkering op grond van de Participatiewet of de loaw of de loaz alsnog door het college wordt teruggevorderd of verrekend.
5. Aan de inkomstenvrijlating als bedoeld in het eerste lid onder a wordt als eerste toepassing gegeven, alvorens de inkomstenvrijlating als bedoeld in het eerste lid onder b toe te passen.

Artikel 3.1.2 Eenmalige toekenning inkomstenvrijlating

1. De inkomstenvrijlating als bedoeld in artikel 32, tweede lid onder n, wordt één maal per uitkeringsperiode toegekend.
2. Als dezelfde uitkeringsperiode wordt aangemerkt:
  - a. de periode waarin een uitkering aaneengesloten of na een onderbreking die korter is dan 30 dagen wordt voortgezet;
  - b. de situatie waarin de uitkering wordt hersteld, na een onderbreking wegens verblijf in detentie, verblijf in het buitenland of verblijf in een inrichting, ongeacht de duur van de onderbreking;
  - c. de situatie waarin sprake is van voortzetting van een uitkering die in een andere gemeente al werd verstrekt;
  - d. de situatie waarin na wijziging van bijvoorbeeld woon- of gezinssituatie de uitkering met een andere norm wordt voortgezet.
3. Indien de nieuwe uitkeringsperiode minder dan zes maanden na de ingangsdatum van de inkomstenvrijlating aanvangt, ontstaat geen nieuw recht op inkomstenvrijlating.

Artikel 3.1.3. Vrijlating inkomsten alleenstaande ouder

Het college maakt geen gebruik van de wettelijke mogelijkheid als bedoeld in artikel 31, tweede lid onder r van de wet, omdat deze arbeid niet gezien wordt als bijdragend aan de arbeidsinschakeling.

Paragraaf 2 Norm

Artikel 3.2.1 Kamerhuurder

1. Kamerhuurder is de persoon die zijn hoofdverblijf heeft bij een ander, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad, die met die ander een commerciële overeenkomst is aangegaan voor het zelfstandig gebruik van een deel van de woning, al dan niet met maaltijdvoorziening, welke overeenkomst voldoet aan door burgemeester en wethouders vast te stellen vereisten.
2. Een kamerverhuurder is de persoon die over zelfstandige huisvesting beschikt en één of meer anderen, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de eerste graad of tweede graad, met wie voor het zelfstandig gebruik van een deel van de woning, al dan niet met maaltijdvoorziening, een commerciële overeenkomst is aangegaan, welke overeenkomst voldoet aan door burgemeester en wethouders vast te stellen vereisten.
3. Bij het vaststellen of er in situaties van kamerhuur of kamerverhuur sprake is van een commerciële relatie als bedoeld in artikel 22a, vierde lid onder a en b van de wet, dienen de volgende voorwaarden getoetst te worden:
  - a. het verhuren van een kamer door de kamerverhuurder of het betrekken van een eigen kamer door de kamerhuurder;
  - b. een volledig ingevulde en ondertekende kamerhuurovereenkomst naar het model van de afdeling Inkomen is overgelegd;
  - c. een bewijsstuk is overgelegd dat de onderhuur rechtmatig plaatsvindt;

- d. het kamerhuurbedrag bedraagt minimaal 20% van het netto minimumloon (Gehuwdenorm, artikel 21 lid b van de wet);
- e. het kamerhuurbedrag wordt maandelijks door de kamerhuurder aan de kamerverhuurder overgemaakt door overschrijving van de bankrekening op naam van de kamerhuurder naar een bankrekening op naam van de kamerverhuurder.

Artikel 3.2.2 Co-ouderschap

Als co-ouder wordt aangemerkt de alleenstaande welke structureel een deel van de feitelijke verzorging voor een of meer kinderen verricht. De afspraken over gedeelde zorg dienen formeel te zijn vastgelegd in een door de rechtbank vastgesteld echtscheidingsconvenant, ouderschapsplan en/ of co-oudercontract.

Artikel 3.2.3 Bijstand aan kinderen van minderjarigen

Op basis van artikel 18 eerste lid van de wet wordt aan een kind van een minderjarige alleenstaande ouder die bij diens ouders inwoont, een uitkering verstrekt, ter hoogte van het verschil tussen de norm voor gehuwden met ten laste komende kinderen en de norm voor gehuwden zonder ten laste komende kinderen.

Artikel 3.2.4 Verlaging norm o.g.v. woonsituatie

1. Op grond van artikel 27 van de wet, stelt het college de norm van de belanghebbende die ouder is dan 21 jaar, lager vast, indien de belanghebbende:
  - a. lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de norm voorziet, als gevolg van bewoning van een woning waaraan geen woonkosten verbonden zijn;
  - b. geen woning wordt aangehouden;
  - c. gebruik maakt van de opvangvoorziening De Boeg;
2. De verlaging, als bedoeld in het eerste lid, bedraagt 20% van de norm.
3. Het college laat de verlaging als bedoeld in het eerste en tweede lid achterwege, indien belanghebbende gebruik maakt van de Jongerenopvangvoorziening.

Artikel 3.2.5 Norm schoolverlaters 21/22 jarigen

Het college maakt geen gebruik van de wettelijke mogelijkheid als bedoeld in artikel 28 van de wet, om de norm, voor de belanghebbende die recent de deelname aan beroepsopleiding of onderwijs heeft beëindigd, lager vast te stellen.

Paragraaf 3 Middelen

Artikel 3.3.1 Schadevergoeding en giften

Giften en andere vergoedingen voor materiële en immateriële schade op grond van artikel 31, tweede lid onder m, worden niet tot de middelen gerekend:

1. Indien aan de uitkeringsgerechtigde een schadevergoeding wordt toegekend voor materiële schade en:
  - a. de vergoeding is bedoeld voor geleden schade aan goederen die vanuit bijstandsoogpunt noodzakelijk zijn, en
  - b. de schadevergoeding daadwerkelijk wordt aangewend voor de geleden schade of dat de geleden schade eerder uit eigen middelen is voldaan.
2. Indien aan de uitkeringsgerechtigde een schadevergoeding wordt toegekend voor immateriële schade, voor zover de vergoeding minder bedraagt dan de van toepassing zijnde vermogensgrens.
3. Indien aan de uitkeringsgerechtigde een gift wordt toegekend en:
  - a. de gift een bestemming heeft, en;
  - b. de bestemming ten behoeve van een goed is dat naar aard en waarde algemeen gebruikelijk is, dan wel gezien de persoonlijke omstandigheden noodzakelijk is, en;
  - c. de gift incidenteel is.
4. Indien aan de uitkeringsgerechtigde een schadevergoeding wordt toegekend voor gedeelde inkomsten of voor andere middelen bedoeld voor levensonderhoud, wordt deze schadevergoeding tot de middelen, overeenkomstig artikel 31 eerste lid van de wet gerekend.

Artikel 3.3.2 Heffingskortingen

Bij aanspraak op heffingskortingen worden deze, zolang de heffingskortingen niet worden ontvangen, maximaal drie maanden, vanaf het moment dat de belanghebbende redelijkerwijs kan beschikken over de heffingskortingen, niet tot de middelen gerekend.

Paragraaf 4 Bestuurlijke boete

Artikel 3.4.1 Boete

1. Indien de belanghebbende niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 17 van de wet, zonder dat als gevolg daarvan ten onrechte of te veel bijstand is verstrekt, wordt een schriftelijke waarschuwing gegeven.
2. Het college legt een bestuurlijke boete op ter hoogte van 25% van de bijstandsnorm voor de duur van één maand, indien de belanghebbende binnen de recidivetermijn als genoemd in artikel 18a, vierde lid van de wet, opnieuw de inlichtingenplicht schendt, zonder dat sprake is van een benadelingbedrag.

Hoofdstuk 4 Minimabeleid

Paragraaf 1 Bijzondere bijstand algemeen

Artikel 4.1.1 Draagkracht inkomen en middelen

1. Voor het bepalen van het recht op bijzondere bijstand op grond van artikel 35 eerste lid van de wet, worden inkomsten boven 110% van de voor belanghebbende geldende netto bijstandsnorm, volledig in aanmerking worden genomen als draagkracht.
2. In afwijking van het eerste lid, wordt 100% van het inkomen boven de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm in aanmerking genomen, in de volgende gevallen:
  - a. bij de verstrekking van woonkostentoeslag;
  - b. bij de verstrekking van bijzondere bijstand voor levensonderhoud;
  - c. bij de verstrekking van bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten;
  - d. bij de verstrekking van bijzondere bijstand voor kosten kleding en slijtage;
  - e. bij de verstrekking van bijzondere bijstand voor schulden.
3. Om te bepalen welke middelen in aanmerking moeten worden genomen bij het bepalen van draagkracht wordt aangesloten bij artikel 31 tot en met 34 van de wet.
4. Niet als middelen worden aangemerkt:
  - a. De middelen, als bedoeld in artikel 31, tweede lid van de wet;
  - b. Het middel als bedoeld in artikel 36 van de wet.
5. De draagkrachtperiode vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag wordt ingediend en wordt in beginsel voor één jaar vastgesteld.

Artikel 4.1.2 Draagkracht vermogen

1. Van het vermogen wordt 100% in aanmerking genomen als draagkracht, voor zover het vermogen hoger is dan het in artikel 34, derde lid van de wet genoemde bedrag.
2. In afwijking van het eerste lid, wordt het vermogen, voor zover dit meer bedraagt dan € 1.250,-, in aanmerking genomen als draagkracht, in de volgende gevallen:
  - a. bij de verstrekking van duurzame gebruiksgoederen;
  - b. bij de verstrekking van overige inrichtingskosten;
  - c. bij de verstrekking van leenbijstand op grond van artikel 48, het tweede lid, onder b van de wet.
3. De draagkrachtperiode vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag wordt ingediend en wordt in beginsel voor één jaar vastgesteld.

Artikel 4.1.3 Aanvraagdatum bijzondere bijstand

1. Een aanvraag om bijzondere bijstand op basis van artikel 35, eerste lid van de wet kan betrekking hebben op noodzakelijke kosten die tot 6 maanden voor het ontstaan van deze betalingsverplichting zijn.
2. In het algemeen wordt als uitgangspunt voor het ontstaan van een betalingsverplichting, de factuurdatum genomen.
3. Indien door indiening van de aanvraag achteraf, de noodzaak niet meer kan worden aangetoond, wordt geen bijstand toegekend.
4. Het achteraf aanvragen van bijzondere bijstand is niet mogelijk voor de kosten die verband houden met- of bijdragen aan de arbeidsinschakeling, kosten voor inrichting of duurzame gebruiksgoederen of verhuiskosten.

Paragraaf 2 Bijzondere bijstand kostensoorten

Artikel 4.2.1 Woonkostentoeslag bij huurkosten

1. Huurtoeslag wordt geacht een voorliggende voorziening te zijn die in het algemeen passend en toereikend is als tegemoetkoming in de huurkosten.

2. Indien de huurtoeslag is vastgesteld op basis van een inkomen dat hoger ligt dan het huidige structurele inkomen van belanghebbende, wordt woonkostentoeslag als noodzakelijk gezien.
3. Indien door redenen die belanghebbende niet te verwijten zijn, over een bepaalde periode geen huurtoeslag (meer) kan worden aangevraagd, wordt woonkostentoeslag als noodzakelijk gezien.
4. Bij berekening van de woonkostentoeslag wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de berekenings-systeematiek van huurtoeslag, met dien verstande dat het huidige structurele inkomen in de berekening wordt gebruikt en vermogen boven de vermogensgrens als genoemd in artikel 34 van de wet als middelen in aanmerking wordt genomen.
5. Woonkostentoeslag voor een huur boven de maximale huurgrens wordt voor maximaal 12 maanden verstrekt, tenzij dringende redenen zich hiertegen verzetten.
6. De hoogte van de woonkostentoeslag als bedoeld in het vijfde lid, wordt bepaald op het bedrag aan huurtoeslag bij een huur ter hoogte van de maximale huurgrens, plus het verschil tussen de maximale huurgrens en de kale huur volgens de overeenkomst.
7. Indien belanghebbende een huurcontract aangaat voor een huur boven de maximale huurgrens en hij ten tijde van het aangaan van de huurovereenkomst een inkomen heeft dat recht geeft op huurtoeslag, bestaat geen recht op woonkostentoeslag.
8. Woonkostentoeslag wordt verstrekt tot de eerstvolgende datum waarop een beroep op huurtoeslag mogelijk zou kunnen worden.
9. Werkt belanghebbende niet mee aan beperking van de woonkosten, of betoont belanghebbende onvoldoende besef van verantwoordelijkheid op het gebied van woonkosten, wordt de woonkostentoeslag geweigerd of beëindigd.

Artikel 4.2.2 Woonkostentoeslag bij eigen woning

1. Indien belanghebbende eigenaar is van een door hemzelf bewoonde woning en hij deze redelijkerwijs niet kan verkopen of (verder) kan bezwaren met geldleningen, maar het inkomen niet toereikend is om de woonkosten te voldoen, wordt woonkostentoeslag als noodzakelijk gezien.
2. Als in aanmerking te nemen woonkosten worden gezien de hypotheekrente, eigenaarsdeel onroerende-zaakbelasting, waterschapslasten, premie opstalverzekering, erfpachtcanon en een forfaitair bedrag aan onderhoudskosten, onder aftrek van in aanmerking te nemen rijkssubsidies aan de woningeigenaar of Voorlopige Teruggave Hypotheekrenteaftrek.
3. Bij berekening van de woonkostentoeslag wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de berekenings-systeematiek van huurtoeslag, met dien verstande dat het huidige structurele inkomen in de berekening wordt gebruikt en vermogen boven de vermogensgrens als genoemd in artikel 34 van de wet als middelen in aanmerking wordt genomen.
4. De eigenaar komt niet in aanmerking voor woonkostentoeslag indien qua kosten en draagkracht ten tijde van de aankoop van de woning al behoefte bestond aan woonkostentoeslag.
5. Woonkostentoeslag als bedoeld in het eerste lid wordt maximaal 12 maanden verstrekt, tenzij dringende redenen zich hiertegen verzetten.
6. Werkt belanghebbende niet mee aan beperking van de woonkosten, of betoont belanghebbende onvoldoende besef van verantwoordelijkheid op het gebied van woonkosten, wordt de woonkostentoeslag geweigerd of beëindigd.

Artikel 4.2.3 Bijzondere woonkosten

1. In de niet subsidiabele woonkosten die betrekking hebben op het langer zelfstandig laten wonen van ouderen en mensen met een handicap, wordt bijstand verleend:
  - a. voor zover deze kosten voor belanghebbende noodzakelijk worden geacht, waarbij de noodzaak in ieder geval aanwezig wordt geacht bij personen van 75 jaar en ouder, en;
  - b. voor zover de totale woonkosten tenminste de minimale huurgrens bedragen waarvoor huurtoeslag mogelijk is.
2. Indien vanwege opname in een AWBZ-instelling de bijstandsnorm wordt verlaagd naar een norm bij verblijf in een inrichting, wordt bijzondere bijstand verleend in de kosten van het aanhouden van de woning, onder de volgende voorwaarden:
  - a. in de woning van belanghebbende blijven geen bewoners van 18 jaar of ouder achter, en;
  - b. de opname duurt naar verwachting niet langer dan 12 maanden, en;
  - c. belanghebbende is voornemens en naar verwachting in staat om na de opname terug te keren in de woning.

Artikel 4.2.4 Kleding en kledingslijtage

1. Indien extra kledingslijtage voortkomt uit ziekte of handicap, wordt in de meerkosten van kleding bijzondere bijstand verleend. Voor de bepaling van de meerkosten wordt uitgegaan van extra kosten ten opzichte van de normbedragen en normaantallen zoals deze zijn vastgesteld door het Nibud.

2. Indien en voor zover niet meer over passende kleding kan worden beschikt vanwege een acute noodsituatie, bijvoorbeeld door ziekte, ongeval of een redelijkerwijs niet-verzekerbare calamiteit, wordt bijzondere bijstand verleend. In dit geval wordt slechts kleding verstrekt voor zover het in dat seizoen passend is.
3. In aanvulling op het tweede lid, wordt voor de kosten van kleding aangesloten bij de normbedragen en normaantallen van het Nibud.
4. Het draagkrachtbeleid als bedoeld in het derde lid van artikel 4.1.1, het derde lid, is van toepassing.

Artikel 4.2.5 Bijzondere bijstand voor schulden

1. Het college verstrekt in de regel geen bijzondere bijstand voor schulden.
2. Indien sprake is van levensbedreigende omstandigheden, die niet via andere weg dan bijstand-verlening kunnen worden afgewend, wordt in een schuldsituatie bijstand in de vorm van een lening verleend. Hierbij wordt de ontstaansgeschiedenis van de schuld en of er sprake is van herhaling meegewogen.

Artikel 4.2.6 Bijzondere bijstand budgetbeheer en beschermingsbewind

1. Het college kan bijzondere bijstand voor budgetbeheer verstrekken indien:
  - a. budgetbeheer buiten een schuldbemiddelingstraject om wordt uitgevoerd, en
  - b. budgetbeheer als noodzakelijk wordt geacht door een deskundige.
2. Het college kan bijzondere bijstand voor de kosten van beschermingsbewind verstrekken.
3. De kosten als bedoeld in het tweede lid, worden geheel vergoed, mits beschermingsbewind in combinatie met een gemeentelijk schuldbemiddelingstraject wordt ingezet.
4. Indien naast het beschermingsbewind geen schuldbemiddelingstraject wordt ingezet, bijvoorbeeld omdat deze is afgerond, is het draagkrachtbeleid als bedoeld in het derde lid van artikel 4.1.1 van toepassing.

Artikel 4.2.7 Bijzondere bijstand in verband met arbeidsinschakeling

1. Indien bijzondere noodzakelijke kosten verband houden met- of bijdragen aan de arbeidsinschakeling van de uitkeringsgerechtigde, kan het college voor deze kosten bijzondere bijstand verstrekken.
2. De kosten als bedoeld in het eerste lid, betreffen in beginsel incidentele kosten. Indien de kosten niet incidenteel zijn maar een periodiek karakter hebben, kunnen deze tot een maximum van zes maanden worden verstrekt.
3. Alle mogelijke voorliggende voorzieningen dienen als eerste aangesproken te worden, alvorens bijzondere bijstand op grond van dit artikel kan worden verstrekt.
4. Een aanvraag bijzondere bijstand voor bijzondere noodzakelijke kosten die verband houden met- of bijdragen aan de arbeidsinschakeling, kan door belanghebbende niet worden aangevraagd nadat de kosten zijn gemaakt.

Artikel 4.2.8 Bijzondere bijstand voor studiekosten

1. Studiekosten ten behoeve van kinderen in de leerplichtige leeftijd worden in beginsel aangemerkt als algemeen noodzakelijke kosten waarin de bijstandsnorm en ontvangen tegemoetkomingen van de rijksoverheid voorzien, waarvoor geen bijzondere bijstand wordt verstrekt.
2. Indien een bijzondere situatie leidt tot bijzondere noodzakelijke kosten dan bedoeld in het eerste lid, kan voor de kosten, voor zover zij hoger zijn, bijzondere bijstand worden verleend.
3. Voor ten laste komende kinderen die een Mbo-opleiding volgen worden reiskosten om op de dichtstbijzijnde locatie van de opleiding (of stage) van hun keuze te komen vergoed, voor zover deze Mbo-leerling geen aanspraak kan maken op een Ov-studentenkaart en de dichtstbijzijnde opleidingslocatie buiten de gemeente Brielle ligt.
4. In aanvulling op het derde lid, vinden vergoedingen plaats op basis van de goedkoopste reismogelijkheid met het openbaar vervoer.

Artikel 4.2.9 Aanslag inkomstenbelasting

1. In een aanslag inkomstenbelasting wordt in het algemeen geen bijzondere bijstand, tenzij belanghebbende voldoet aan alle onderstaande criteria:
  - a. het netto in aanmerking te nemen inkomen van belanghebbende over het kalenderjaar bedraagt, na aftrek van de aanslag, minder dan de van toepassing zijnde bijstand over dat kalenderjaar;
  - b. de belastingaanslag heeft betrekking op een periode waarover belanghebbende bijstand ontving en bij de verstrekking van die bijstand is destijds geen rekening gehouden met de nog op te leggen belastingaanslag;
  - c. de aanslag kan door de Belastingdienst niet (verder) worden verlaagd of kwijtescholden.
2. De hoogte van de bijstand bedraagt het verschil tussen de bijstandsnorm en de netto inkomsten na aftrek van de aanslag, maar niet meer dan het bedrag van de aanslag.

Artikel 4.2.10 Huisraad/woninginrichting/duurzame gebruiksgoederen

1. Bijzondere bijstand voor kosten van vervanging of reparatie van huisraad/woninginrichting of duurzame gebruiksgoederen involge artikel 51 van de wet, wordt verleend indien;
  - a. het noodzakelijke, niet-uitstelbare kosten zijn, die het gevolg zijn van bijzondere omstandigheden, en
  - b. er onvoldoende reserveringsruimte aanwezig is geweest, hetgeen belanghebbende niet te verwijten valt, en
  - c. er geen andere bekostigingsmogelijkheid aanwezig is, en
  - d. deze kosten het gevolg zijn van een verhuizing, mits er voor de verhuizing een sociale of medische noodzaak bestaat
2. Geen bijzondere bijstand voor kosten wordt verleend indien;
  - a. de kosten vergoed hadden kunnen worden op grond van een inboedelverzekering, maar belanghebbende deze verwijtbaar niet had afgesloten;
  - b. het een eerste aanschaf/vestiging betreft, tenzij bijzondere omstandigheden aanwezig zijn;
  - c. deze voortvloeien uit een echtscheiding.
3. Inrichtingskosten worden vergoed conform 30% van de op dat moment geldende normbedragen voor de inventarispakketten van het Nibud. Als een totale inventaris niet noodzakelijk is maar losse artikelen benodigd zijn, wordt dit ook vergoed conform 30% van de Nibud normbedragen.
4. Bijstandverlening op grond van dit artikel vindt plaats in de vorm van een lening, ter hoogte van in uitvoeringsrichtlijnen te bepalen normbedragen.
5. Een aanvraag bijzondere bijstand voor de kosten van duurzame gebruiksgoederen of inrichtingskosten, moet voordat er een betalingsverplichting ontstaat, door de belanghebbende worden aangevraagd.

Artikel 4.2.11 Verhuiskosten

1. Voor verhuiskosten wordt geen bijstand verleend, tenzij de verhuizing op sociale of medische gronden noodzakelijk is en de kosten niet of onvoldoende waren te voorzien.
2. In de kosten van een als noodzakelijk aangemerkte verhuizing wordt bijzondere bijstand verleend, indien belanghebbende vanuit of binnen gemeente Brielle verhuist.
3. In de kosten van dubbele huur plus administratiekosten en/of waarborgsom wordt bij een noodzakelijke verhuizing bijstand verleend, indien belanghebbende naar of binnen gemeente Brielle verhuist.
4. Het draagkrachtbeleid als bedoeld in het derde lid van artikel 4.1.1 is van toepassing.
5. Een aanvraag bijzondere bijstand voor bijzondere noodzakelijke kosten die verband houden met een verhuizing, moet voordat een betalingsverplichting wordt aangevraagd, door belanghebbende worden aangevraagd.

Artikel 4.2.12 Kosten voor verzorging of verpleging

1. Voor de kosten van de eigen bijdrage AWBZ bij een opname in een AWBZ-instelling is geen bijzondere bijstand mogelijk, tenzij:
  - a. de inkomsten van belanghebbende minus de eigen bijdrage minder bedragen dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm (meestal verblijf in een inrichting), en;
  - b. de eigen bijdrage AWBZ niet (verder) kan worden verlaagd.
2. Voor de toegangsbijdrage wordt slechts bijzondere bijstand verleend indien en voor zover een beroep wordt gedaan op een voorziening die door een instantie wordt aangeboden op grond van de AWBZ.
3. Voor de kosten van de eigen bijdrage voor officieel geïndiceerde gezinshulp en verpleeghulp wordt bijzondere bijstand verleend, indien het niet afsluiten van de collectieve ziektekostenverzekering voor minima aan belanghebbende niet te verwijten valt.
4. Voor de kosten voor de bijdrage gebaseerd op een retributieregeling wordt bijstand verleend.
5. Voor de eigen bijdrage voor dagverzorging (inclusief vervoerskosten) wordt bijstand verleend met uitzondering van de daarin begrepen reguliere maaltijdkosten.
6. Het draagkrachtbeleid als bedoeld in het derde lid van artikel 4.1.1 (draagkracht) is van toepassing op het eerste lid.

Artikel 4.2.13 Voorkoming opname AWBZ-instelling

Kosten die door belanghebbende worden gemaakt voor voorzieningen die hem in staat stellen (langer) zelfstandig in de woning te blijven wonen en hiermee opname in een AWBZ instelling te voorkomen, worden aangemerkt als noodzakelijke kosten als gevolg van bijzondere omstandigheden. Voor deze kosten wordt individuele bijzondere bijstand verleend voor zover categoriale bijzondere bijstand hierin niet voorziet.

Artikel 4.2.14 Bijzondere reiskosten

1. Wanneer een persoon is opgenomen in een inrichting voor geestelijke / lichamelijke verzorging of in detentie zit, wordt bijzondere bijstand verleend aan gezinsleden voor bezoekkosten, voor zover het bezoekkosten betreffen buiten gemeente Brielle, maar binnen Nederland.
2. Tot de gezinsleden worden gerekend de inwonende partner en de inwonende minderjarige en meerderjarige kinderen, of ingeval van opname van een kind, de ouders en bij de ouders inwonende broers/zusters.
3. De bijstand bij bezoek aan een persoon in een inrichting voor geestelijke/ lichamelijke verzorging, wordt vergoed per gezinslid, waarbij de noodzakelijke bezoekfrequentie door het college individueel wordt bepaald.
4. De bijstand bij bezoek aan een persoon in detentie, wordt berekend op basis van bezoek eenmaal per maand per gezinslid.
5. Voor zover een vergoeding via een ziektekostenverzekering niet van toepassing is, worden bezoekkosten in verband met een kortdurende ziekenhuisopname (korter dan 3 maanden) vergoed op basis van bezoek door een gezinslid om de dag.
6. Vergoedingen vinden plaats op basis van de goedkoopste reismogelijkheid met het openbaar vervoer.

Artikel 4.2.15: Ouderbijdrage

1. Voor de kosten van de ouderbijdrage ten behoeve van een minderjarig kind dat is opgenomen (voor dagbehandeling) in een jeugdhulpverleningsinstelling, wordt (gedeeltelijk) bijstand verleend indien:
  - a. de ouderbijdrage door het LBIO als verplichting is opgelegd, en;
  - b. belanghebbende geen kinderbijslag meer voor het betreffende kind ontvangt en het verlies van kinderbijslag belanghebbende niet te verwijten valt, of;
  - c. de kinderbijslag voor het betreffende kind niet toereikend is om de kosten te dekken.
2. Bijstandverlening voor de kosten van de ouderbijdrage ten behoeve van een kind van 18 tot en met 20 jaar is niet mogelijk, tenzij dringende redenen hiertoe aanleiding geven.

Artikel 4.2.16: Dieetkosten

Voor zover belanghebbende of een gezinslid noodzakelijkerwijs een dieet moet volgen, wordt in de meerkosten van dit dieet ten opzichte van reguliere voeding, bijstand verleend.

Artikel 4.2.17: Uitgesloten kostensoorten

1. De volgende kostensoorten worden aangemerkt als algemeen gebruikelijke kosten waarvoor in geen bijzondere bijstand wordt verleend:
  - a. Legeskosten en kosten in verband met het verlenen en verlengen van een vergunning tot verblijf in Nederland en naturalisatie;
  - b. premiekosten voor een aanvullende ziektekostenverzekering (niet zijnde de gemeentelijke bijdrage aan de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering);
  - c. premiekosten voor overige afgesloten algemeen gebruikelijke verzekeringen;
  - d. niet-medische kosten in verband met of voortvloeiend uit zwangerschap en geboorte van een kind;
  - e. gemeentelijke belastingen of heffingen.

Artikel 4.2.18: Zelfstandig wonende jong-meerderjarigen

1. Aan jongeren van 18 tot en met 20 jaar wordt aanvullend op de bijstandsnorm, op grond van artikel 16 en artikel 35 van de wet bijzondere bijstand voor levensonderhoud verstrekt indien de jongere noodzakelijkerwijs zelfstandig woont en geen gezamenlijke huishouding voert met een ander die 21 jaar of ouder is.
2. Van noodzakelijkerwijs zelfstandig wonen is sprake indien:
  - a. beide ouders zijn overleden;
  - b. beide ouders in het buitenland wonen;
  - c. de jongere door een crisissituatie niet thuis kan wonen.
3. De hoogte van de bijzondere bijstand bestaat uit:
  - a. de kosten die direct samenhangen met het uitwonen, en;
  - b. een forfaitair bedrag voor de overige extra kosten voor levensonderhoud.
4. De bijstandsnorm en de bijzondere bijstand die ingevolge dit artikel wordt verstrekt, bedragen samen niet meer dan de norm als bedoeld in artikel 21 onder a van de wet.

Artikel 4.2.19 Taxatiekosten eigen woning

Wanneer geen recent taxatierapport aanwezig is van de woning, woonwagen of het woonschip, en de vastgestelde WOZ-waarde biedt onvoldoende aanknopingspunten voor het vaststellen van de huidige waarde van de woning, is een taxatie ten behoeve van beoordeling van de overwaarde in het kader van artikel 50 van de wet noodzakelijk. Voor de kosten wordt bijzondere bijstand om niet verstrekt.

Artikel 4.2.20 Kosten voor rechtsbijstand:

1. Het college kan bijzondere bijstand voor de kosten van rechtsbijstand verstrekken indien:
  - a. een toevoeging is afgegeven door de Raad voor de rechtsbijstand;
  - b. een toevoeging op formele gronden is afgewezen door de Raad voor de rechtsbijstand maar het college deze kosten noodzakelijk acht.
2. Geen bijzondere bijstand wordt verstrekt indien:
  - a. de Raad voor de rechtsbijstand de procedure niet noodzakelijk acht;
  - b. geen toevoeging is aangevraagd bij de Raad voor de rechtsbijstand, terwijl de belanghebbende hier wel gebruik van het kunnen maken;
  - c. de belanghebbende een advocaat heeft ingeschakeld voor een procedure waarvoor dat niet nodig is;
  - d. het kosten betreffen die betrekking hebben op een procedure ten behoeve van een niet-rechthebbende echtgenoot;
  - e. het kosten betreffen voor procedures die voortvloeien uit een de uitoefening van een (voormalig) zelfstandig beroep of bedrijf.
3. Wanneer geen gebruik is gemaakt van het juridisch loket wordt de bijzondere bijstand verlaagd met € 53,00.

Paragraaf 3 Categoriale bijzondere bijstand**Artikel 4.3.1: Categoriale bijstand Collectieve Ziektekostenverzekering**

1. Het college verstrekt op aanvraag aan belanghebbenden met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm een collectieve ziektekostenverzekering (COZV), welke is afgesloten bij de zorgverzekeraar CZ.
2. De in het eerste lid genoemde collectieve ziektekostenverzekering, omvat deelname aan de wettelijke basis- en aanvullende verzekering.

Artikel 4.3.2 Bijdrage College categoriale bijstand Collectieve ziektekostenverzekering

1. Indien men gebruikt maakt van de collectieve zorgverzekering en een inkomen geniet tot 110% van de bijstandsnorm levert de gemeente op basis van artikel 35 derde lid van de wet een bijdrage in de kosten voor de aanvullende verzekering.
2. Indien men gebruikt maakt van de collectieve zorgverzekering en het AV extra uitgebreid pakket en een inkomen geniet tussen de 110% en 130% van de bijstandsnorm levert de gemeente op basis van artikel 35 derde lid van de wet een bijdrage in de kosten voor de aanvullende verzekering;
3. De bijdrage als bedoeld in het eerste en tweede lid worden jaarlijks voorafgaand aan het nieuwe kalenderjaar per volwassen verzekerde per maand door het college bepaald.

Paragraaf 4 Individuele Minima Toeslag**Artikel 4.4.1 Recht op individuele inkomenstoelage**

1. Het college verleent op verzoek een Individuele Minima Toeslag indien belanghebbende voldoet aan de voorwaarden als opgenomen in de Verordening Individuele Minima Toeslag, deze beleidsregels en artikel 36 van de wet.

Artikel 4.4.2 Zicht op inkomensverbetering

1. Het college beoordeelt binnen de kaders van de Verordening Individuele Minima Toeslag en aan de hand van de individuele omstandigheden van het geval, of de aanvrager geen zicht heeft op inkomensverbetering. Hierbij neemt het college in ieder geval in aanmerking:
  - a. de krachten en bekwaamheden van de aanvrager;
  - b. de inspanningen die de aanvrager heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.
2. Indien belanghebbende volledig is vrijgesteld van de arbeidsverplichting vanuit enige sociale wet- of regelgeving, acht het college de krachten en bekwaamheden van belanghebbende onvoldoende om zicht te hebben op inkomensverbetering.
3. Naar het oordeel van het college heeft de belanghebbende, binnen zijn krachten en bekwaamheden, voldoende inspanningen verricht om tot inkomensverbetering te komen indien belanghebbende:
  - a. volledige of gedeeltelijke arbeidsplicht heeft op grond van enige sociale wet,- en regelgeving; of,

- b. inkomsten uit arbeid heeft.
- 4. De belanghebbende als bedoeld in het tweede en derde lid, heeft recht op de Individuele Minima Toeslag, indien hij voldoet aan de voorwaarden als genoemd in de Verordening Individuele Minima Toeslag.
- 5. Naar het oordeel van het college heeft de belanghebbende die een opleiding als bedoeld in de WTOS, een studie als bedoeld in de WSF 2000 dan wel van andere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt, zicht op inkomensverbetering en maakt derhalve geen aanspraak op de Individuele Minima Toeslag.
- 6. Het vijfde lid is niet van toepassing op de belanghebbenden die één of meer inwonenden kinderen heeft in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar.

Paragraaf 5 Individuele bijzondere bijstand groepskenmerken

Artikel 4.5.1 Kosten energie ouderen

1. Het college verstrekt eenmaal per jaar een bijdrage in de stookkosten aan de belanghebbende die:
  - a. op de peildatum (1 januari van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend) de pensioengerechtigde leeftijd heeft of ouder is dan de pensioengerechtigde leeftijd; en
  - b. aangewezen is op een inkomen dat niet hoger is dan 110% van de op belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm; en
  - c. geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de wet;
2. Belanghebbende dient te voldoen aan de voorwaarden als bedoeld in het eerste lid onder b en c, gedurende een periode van 12 aaneengesloten maanden voorafgaand aan de peildatum.
3. Ingeval sprake is van gehuwden of een gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 3 van de wet dient, om in aanmerking te komen voor de bijdrage in de stookkosten, één van beide partners de pensioengerechtigde leeftijd te hebben of ouder te zijn dan de pensioengerechtigde leeftijd.
4. In het kalenderjaar waarin belanghebbende de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, bestaat geen recht op de bijdrage in de stookkosten als belanghebbende al de Individuele Minima Toeslag heeft ontvangen, waarvan de peildatum in dat kalenderjaar ligt.
5. De bijdrage in de stookkosten bedraagt voor een belanghebbende € 400 per jaar.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle 2 januari 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle,

de secretaris,
P.Schouten.

de burgemeester,
G.G.J. Rensen.

Toelichting, betrekking hebbende op de Beleidsregels Participatiewet Brielle 2015 in de gemeente Brielle van januari 2015

Toelichting

Begripsbepaling

Onder r en s van de begripsbepaling worden de begrippen kamerhuurder en kamerverhuurder toegelicht. Bij relaties zoals onderhuurschap, kostgangerschap of andere woonvormen zoals studentenhuizen en woongroepen, is er sprake van een volledig zakelijke relatie. Bij die relaties gaat het om deelname aan het economisch verkeer, waarbij door een partij voor de te leveren prestaties (het gebruik van woonruimte) een commerciële prijs is bedongen en de andere partij voor die prestaties bereid is daarvoor een prijs te betalen (huur). Er is dan sprake van een zakelijke relatie, waarbij een beperkte financiële verstrengeling aanwezig wordt geacht. Kamer(ver)huurder: Met de formulering 'zelfstandig gebruik van een deel van de woning' wordt bedoeld aan te geven, dat de uitsluitend bij een kamerhuurder in gebruik zijnde ruimte zich dient te lenen voor zelfstandige bewoning, met tenminste de woonfuncties verblijf, gebruik van maaltijden en slapen. Bedoeld is het recht op het gebruik en het feitelijk gebruik van de woonvertrekken van de kamerverhuurder en/of in de woning verblijf houdende derde uit te sluiten. Niet van belang is of in de betaalde kamerhuurprijs de betaling voor eventuele bijkomende kosten van bewassing, schoonmaken e.d. zijn begrepen.

Artikel 1.1 Definitie adreslozen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 1.2 Adreslozen

De gemeente Nissewaard is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid (MO/ OGGZ/ VO) in Nederland. In verband hiermee kunnen adreslozen uit de ZHE zich (conform de Participatiewet) inschrijven in de gemeentelijke basisadministratie van de gemeente Nissewaard en gebruik maken van het door de gemeente beschikbaar gestelde briefadres (hierna te noemen 'centraal postadres') en hier hun post ophalen. In dit artikel zijn nadere regels opgenomen die verbonden zijn aan de inschrijving op het centraal postadres van de gemeente Nissewaard.

In het eerste lid is bepaald dat het college alleen een briefadres beschikbaar stelt, indien betrokkene geen woning en geen structureel onderdak heeft. Tevens is het voor de inschrijving op het centraal postadres noodzakelijk dat de belanghebbende in aanmerking komt voor een Participatiewetuitkering. Komt belanghebbende niet in aanmerking voor een Participatiewetuitkering, dan is het in het geheel niet mogelijk om op het centraal postadres van de gemeente ingeschreven te staan.

In het tweede lid is bepaald in welke situaties het college inschrijving op het centraal postadres weigert of beëindigt. Dit is in ieder geval aan de orde indien een persoon thuisloos is. Dit betekent dat hij geen vast adres heeft om te verblijven, maar wel structureel onderdak. Dit is het geval in de situaties zoals genoemd onder a en b. Overigens is een 'vaste plaats' als genoemd onder a, een ruim begrip. Bijvoorbeeld het verplaatsen van een boot binnen dezelfde haven wordt eveneens gerekend tot een 'vaste plaats'.

Artikel 1.3 Aanvullende inlichtingenplicht adreslozen

In het kader van de inlichtingenplicht van artikel 17 van de wet moet de belanghebbende het college desgevraagd informeren over zijn feitelijke woonsituatie, evenals de wijzigingen die hierin optreden. Nadere regels hierover voor adreslozen zijn bepaald in dit artikel.

Belanghebbende moet in ieder geval telkens aannemelijk maken dat hij een adresloze is. Er is bepaald dat hij dit doet door eens per maand op een formulier aan te geven in welke straten/ plaatsen hij doorgaans verblijft.

Artikel 1.4 Aanvullende verplichtingen adreslozen

De verplichting als bedoeld onder a wordt altijd opgelegd. Het college kan de adresloze verplichten, indien hij deelneemt aan een voorziening in het kader van re-integratie, om te verblijven in de maatschappelijke opvang (daklozenopvang). Dit kan het college noodzakelijk achten omdat het van belang is dat de belanghebbende, in het kader van zijn arbeidsverplichting, een dak boven zijn hoofd heeft en het college belanghebbende kan traceren.

Ook kan het college besluiten om aan de belanghebbende de verplichting op te leggen om actief op zoek te gaan naar woonruimte, waarvoor belanghebbende op regelmatige basis bewijsstukken dient te overleggen.

Artikel 2.1 Zoektermijn personen tot 27 jaar

Met de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet en samenvoeging van deze wet met de Wij per 1 januari 2012, heeft de Regering, naast het samenvoegen van de Participatiewet met de Wij (en het als gevolg daarvan intrekken van de Wij), de verplichtingen voor jongeren tot 27 jaar, aangescherpt. Ondermeer is voor de jongere tot 27 jaar, een zoektermijn van 4 weken ingevoerd (vanaf de datum van melding bij het jongerenloket). In deze periode dient de jongere aantoonbare inspanningen te verrichten om algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en zijn mogelijkheden voor de terugkeer naar regulier onderwijs te onderzoeken.

Het college heeft ten aanzien van een aantal elementen die samenhangen met voornoemde zoektermijn, beleidsvrijheid om hieraan invulling te geven. Na afloop van de vier weken zoektermijn kan de jongere een aanvraag indienen.

In het eerste lid is bepaald dat de jongere de aanvraag voor algemene bijstand zo spoedig mogelijk indient nadat zijn zoektermijn van 4 weken is verstreken. Dit doet de jongere uiterlijk binnen een termijn van 2 weken na het aflopen van deze zoektermijn.

In het tweede lid is geregeld dat indien binnen twee weken na het aflopen van de zoektermijn geen aanvraag wordt ingediend, ervan wordt uitgegaan dat de jongere geen Participatiewetuitkering meer nodig heeft. Meld de jongere zich alsnog geldt een nieuwe zoektermijn.

Artikel 2.2 Scholingsplicht jongeren tot 27 jaar

Met de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet en samenvoeging van deze wet met de Wij per 1 januari 2012, heeft de Regering, naast het samenvoegen van de Participatiewet met de Wij (en het als gevolg daarvan intrekken van de Wij), de verplichtingen voor jongeren tot 27 jaar, aangescherpt. Ondermeer is voor de jongere tot 27 jaar, een zoektermijn van 4 weken ingevoerd (vanaf de datum van melding bij het jongerenloket). In deze periode dient de jongere aantoonbare inspanningen te verrichten om algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en zijn mogelijkheden voor de terugkeer naar regulier onderwijs te onderzoeken.

Per 1 juli 2012 is de zoektermijn uitgebreid met het feit dat de jongere ook zijn mogelijkheden voor het volgen van regulier door het Rijk bekostigd onderwijs moet onderzoeken. Het college heeft ten aanzien van voornoemde wetgeving beleidsvrijheid waar het het ijkpunt betreft welke de gemeente hanteert voor het bepalen of terugkeer naar school wenselijk is. Vanuit de praktijk is gebleken dat werkgevers veelal een doelgericht diploma vragen van hun sollicitanten. Om deze reden is dan ook gekozen voor het principe dat jongeren een beroepskwalificatie dienen te behalen. Een beroepskwalificatie is scholing op MBO2-, MBO3-, MBO4-, HBO- of WO- niveau welke met diploma is afgerond.

Artikel 2.3 Mogelijkheid ontheffen scholingsplicht jongeren tot 27 jaar

In artikel 9 lid 2 van de wet is bepaald dat het college een tijdelijke ontheffing kan verlenen op de arbeidsverplichtingen mits hier dringende redenen voor aanwezig zijn. Overeenkomstig dit artikel wordt hetzelfde principe gehanteerd voor de scholingsplicht. Het college stelt wel dat na een periode van maximaal 12 maanden opnieuw bekeken moet worden of de belanghebbende inmiddels wel aan zijn scholingsplicht kan voldoen.

Artikel 2.4 Loonkostensubsidie en scholingsbudgetregionaal zijn er afspraken gemaakt over de hoogte van de vergoedingen. Zowel de gemeenten op Voorne-Putten als de gemeente Rotterdam hanteren dezelfde bedragen, zodat er een eenduidig beleid is richting werkgevers en het voor de werkgever niet loont om te gaan 'shoppen'.

Afhankelijk van het oordeel van het college ten aanzien van de vergoeding die door de werkgever benodigd is, kan één van beide vergoedingen geboden worden, of een combinatie van beide vergoedingen.

Voor het vaststellen van de hoogte van de vergoeding wordt door het college een aantal aspecten meegewogen, die gegronde redenen vormen om de vergoeding neerwaarts bij te stellen. Eén van deze aspecten ligt op terrein van de begeleiding die de werkgever aan de klant dient te bieden, om hem of haar de functie naar behoren uit te laten voeren. Indien de begeleiding meer vraagt van de werkgever, is het redelijk om een hogere vergoeding te verstrekken (niet hoger dan het gestelde maximum). Ook kan de duur van het dienstverband, een reden vormen om de loonkostensubsidie te matigen. De

hoogte van de loonkostensubsidie is tevens afhankelijk van de inzet van overige werkgeversvoorzieningen, zoals de proefplaatsing of het bieden van nazorg nadat de klant geplaatst is.

De werkgever kan de loonkostensubsidie en/of scholingsbudget niet zelf aanvragen en kan geen rechten ontlenen aan het bestaan van de vergoeding. Het college stelt voorafgaand aan het dienstverband met de uitkeringsgerechtigde, vast of de werkgever in aanmerking komt voor een vergoeding en bepaalt de samenstelling en hoogte van deze vergoeding. Voorafgaand aan het dienstverband ontvangt de werkgever hierover een beschikking.

In de Participatieverordening, zijn voorwaarden opgenomen waaraan de werkgever tenminste moet voldoen, om in aanmerking te komen voor een werkgeversvoorziening, zoals de loonkostensubsidie en/of scholingsbudget. De werkgever dient ingeschreven te staan bij de Kamer van Koophandel.

Verder dient de werkgever met de uitkeringsgerechtigde een regulier dienstverband aan te gaan voor tenminste zes maanden en dient met dit dienstverband uitkeringsonafhankelijkheid te ontstaan, of beslaat dit het maximaal aantal uren per week dat de persoon op grond van een onafhankelijk medisch-arbeidsdeskundig advies mag werken. De loonkostensubsidie wordt uitbetaald na afloop van iedere drie maanden van het dienstverband, nadat is gebleken dat de persoon nog steeds in dienst is. Tenzij het college een andere wijze en een ander moment van uitbetaling bepaalt.

Dit wordt voorafgaand aan het dienstverband in een beschikking vastgelegd. De eerste betaling vindt voor het eerst plaats drie maanden na het aangaan van het dienstverband. Of er nog steeds een dienstverband bestaat, wordt door de gemeente via Suwinet geverifieerd. Als de persoon maar een deel in dienst is gebleven, bestaat naar rato recht op uitbetaling van de loonkostensubsidie. Uitbetaling vindt dan plaats voor geheel gewerkte maanden. Met betrekking tot het scholingsbudget vindt in principe uitbetaling plaats nadat de werkgever de nota heeft ingediend bij de gemeente. De nota dient betrekking te hebben op de scholingskosten.

Artikel 3.1.1 Toepassing inkomstenvrijlating

De Participatiewet kent in artikel 31, tweede lid 2 sub n van de Participatiewet, artikel 8, tweede lid van de loaw en artikel 8, derde lid van de loaz, een vrijlatingsbepaling, waarvan toepassing is voorgeschreven. De inhoud van de vrijlating is volledig uitgewerkt. Aan de gemeente is (slechts) de bevoegdheid gegeven te bepalen in welke gevallen/situaties zij van oordeel is, dat de vrijlating een bijdrage levert aan de arbeidsinschakeling en / of uitstroom uit de bijstand. In het eerste lid onder a van artikel 3.1.1 is opgenomen dat in alle gevallen de inkomstenvrijlating wordt toegepast. Door het verrichten van arbeid in dienstbetrekking wordt een band met de arbeidsmarkt tot stand gebracht, hetgeen in het algemeen bijdraagt aan de kansen op volledige uitstroom.

1.

Geen mogelijkheid wordt gezien voor een terughoudend gebruik van de vrijlating in de zin dat de toepassing van de vrijlating afhankelijk gesteld kan worden van het realiseren van volledige uitstroom. Door het verrichten van arbeid in dienstbetrekking wordt de band met de arbeidsmarkt tot stand gebracht. Dit leidt tot directe persoonlijke contacten met de werkende wereld en levert werkervaring op; beide moeten worden geacht een bijdrage te kunnen leveren aan volledige uitstroom. Hantering van een onderscheid tussen tijdelijk en vast werk is ongewenst, aangezien enerzijds het contraproductief zou kunnen blijken tijdelijk werk meer te stimuleren dan vast werk (de belanghebbende zou in de verleiding kunnen komen de voorkeur te geven aan uitzendwerk boven vast werk), terwijl anderzijds een vaste deeltijdbaas mogelijk minder snel tot een zodanige uitbreiding van de werkzaamheden zal leiden dat volledige uitstroom mogelijk is. Het hanteren van een onderscheid is bovendien onpraktisch omdat het extra onderzoek vergt en het veelal lastig zal zijn vast te stellen of werk vast of tijdelijk is en er situaties zijn waarin het in elkaar overloopt (tijdelijk werk kan omgezet worden in vast werk en vast werk kan door ontslag in proeftijd feitelijk een kortere periode blijken te betreffen).

2.

Aanleiding voor het niet toepassen van de vrijlating zou kunnen bestaan indien het deeltijdwerk van de belanghebbende het maximaal haalbare is omdat hij vooralsnog niet meer dan die uren belast kan worden. Echter, ook in die situatie kan het deeltijdwerk toch geacht worden op termijn (nadat de belastbaarheid groter geworden is) bij te dragen aan de volledige uitstroom.

In artikel 31, tweede lid onder z van de Participatiewet, artikel 4b en artikel 8, het zevende en achtste lid van de IOAW en artikelen 4b en artikel 8, elfde en twaalfde van de IOAZ is geregeld dat inkomsten uit arbeid van een persoon die medisch urenbeperkt is, tot 15% van deze inkomsten uit arbeid, met een maximum bedrag per maand, genoemd in het betreffende artikel, voor zover hij algemene bijstand ontvangt, vrijgelaten wordt. Dit is opgenomen in artikel 3.1.1, eerste lid onder b. Dit deel wordt dus niet in mindering gebracht op de Participatiewetuitkering. Dit is wel het geval als de inkomstenvrijlating zoals bedoeld in artikel 31, tweede lid onder n, reeds wordt toegepast. Dit is geregeld in artikel 3.1.1,

het vijfde lid van deze beleidsregels. Beide inkomstenvrijlatingen kunnen dus niet tegelijk worden toegepast.

Achterliggende gedachte bij de inkomstenvrijlating in het kader van medische urenbeperking, is het gegeven dat mensen met een medische urenbeperking niet in staat zijn om voltijd te werken, waardoor het inkomen lager kan liggen dan de Participatiewetuitkering. Omdat het zou betekenen dat mensen met een medische urenbeperking die naar vermogen werken voor onbeperkte duur structureel een inkomen hebben onder de bijstandsnorm en daardoor geen profijt hebben van hun inspanningen, is de extra inkomensvrijlating geïntroduceerd. Er is geen begrenzing opgenomen aan de duur de van inkomensvrijlating.

Ingangsdatum is de eerste van de maand waarin de inkomsten worden gekort op de Participatiewetuitkering. Indien het derde lid onverkort wordt toegepast, moet ook op inkomsten die zijn verzwegen maar die zijn ontdekt door het college, de inkomstenvrijlating worden toegepast. Belanghebbende heeft echter inkomsten verzwegen, veelal met het doel een hoger totaalinkomen te verwerven dan wettelijk mogelijk is. Belanghebbende is hiermee gericht op het vergroten van het inkomen en niet op vergroting van de kans op arbeidsinschakeling en daarmee (gedeeltelijke) uitstroom uit de Participatiewet. Daarmee kan worden aangenomen dat het toepassen van de inkomstenvrijlating niet bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van belanghebbende. Het toepassen van de inkomstenvrijlating is in die gevallen dan ook niet aan de orde (vierde lid).

Artikel 3.1.2 Eenmalige toepassing inkomstenvrijlating

De formulering van de wettelijke bepaling is zodanig, dat ruimte voor interpretatie bestaat over het aantal maal dat de vrijlating kan worden toegepast: de formulering dat de vrijlating voor maximaal zes maanden aaneengesloten wordt toegepast, duidt op eenmaligheid, maar herhaling van de vrijlating is formeel niet uitgesloten.

Bij eenmalig kan gedacht worden aan: per keer dat werk is begonnen, maar ook per jaar of per uitkeringsperiode (dus zo veel maal als – na een onderbreking – een afzonderlijk recht op Participatiewetuitkering wordt vastgesteld) of absoluut (tijdens het leven van de belanghebbende, dan wel zolang de Wwb bestaat).

De optie ‘iedere keer dat ander werk wordt aanvaard’, verdraagt zich niet goed met het uitgangspunt dat de periode van zes maanden een begin en eindpunt kent, ongeacht of de inkomsten tussentijds wegvallen. Wanneer er daarna weer inkomsten uit arbeid zijn binnen zes maanden nadat de vrijlating is ingegaan, geldt de vrijlating alleen voor de nog resterende periode (tot de datum gelegen zes maanden na de oorspronkelijke ingangsdatum). Die beperking is niet effectief indien nieuw werk opnieuw recht op zes maanden vrijlating zou geven. Deze invulling kan dus niet beoogd zijn en is daarom geen reële optie.

Een variant daarop zou zijn eenmalig per jaar; als de wetgever dit beoogde zou het voor de hand hebben gelegen dit in de wettekst op te nemen, analoog aan een dergelijke tijdsbepaling in de onderdeel j. van hetzelfde artikellid. Wij menen te moeten concluderen dat dit niet is beoogd.

Absoluut eenmalig stelt ons in de praktijk voor onmogelijkheden bij de uitvoering; immers, dan zouden wij de gegevens over de inkomensvrijlating te eeuwigden dage moeten bewaren, ook al is de Participatiewetuitkering allang beëindigd. Het lijkt ook niet logisch in de zin, dat als na verloop van lange tijd - en onder volkomen andere omstandigheden - weer bijstand ontvangen wordt en weer uitstroom gewenst is, de vrijlating niet meer als stimulans gebruikt zou kunnen worden.

Blijft over de mogelijkheid van eenmaal per uitkeringsperiode; dat lijkt ook redelijk, omdat er daarbij niet van uitgegaan kan worden, dat de omstandigheden globaal genomen hetzelfde zijn en het middel ter stimulering opnieuw op zijn plaats is. In deze situatie is de belanghebbende volledig uitgestroomd, maar - door omstandigheden die bij de toegang tot de bijstand zijn beoordeeld – teruggekeerd in de bijstand. Er bestaat dan een situatie waarin opnieuw behoefte bestaat aan stimulering van de uitstroom. Hiermee wordt voorkomen dat de calculerende burger nooit volledig uitstroomt en toch meermalen gebruikt maakt van de vrijlating; in zo’n situatie kan bovendien geconcludeerd worden dat de vrijlating in casu zijn stimulerende werking niet heeft waargemaakt. Aangezien ook na een betrekkelijk korte periode van onderbreking een nieuw recht op Participatiewetuitkering kan bestaan, zou toch een ongewenste snelle opeenvolging van vrijlatingsperioden kunnen ontstaan. Daarom is in het tweede lid gedefinieerd welke situaties aangemerkt kunnen worden als dezelfde bijstandperiode.

In de situaties als bedoeld onder a, c en d geldt dat tenminste één persoon binnen het (nieuwe) huishouden ononderbroken bijstand heeft ontvangen, wellicht in een andere vorm of van een andere gemeente. Het is daarom vanzelfsprekend dat deze situaties worden aangemerkt als eenzelfde uitkeringsperiode.

De situatie als onder b betreft feitelijk wel een onderbreking, maar in alle gevallen een onderbreking waarin niet mag worden aangenomen dat aan re-integratie kon worden gewerkt. Er mag dan ook van worden uitgegaan dat de uitgangssituatie in de bijstand, na de onderbreking vanwege onder b genoemde redenen, over het algemeen ongewijzigd is gebleven. Dit rechtvaardigt te kunnen aannemen dat het in dit geval gaat om eenzelfde uitkeringsperiode.

Een uitvloeisel uit het eerdere standpunt dat een eenmaal toegekende vrijlatingsperiode van zes maanden blijft gelden ongeacht of die in de tussentijd effectief is, kan betekenen dat bij de nieuwe vaststelling van het recht op Participatiewetuitkering binnen de termijn van zes maanden na de ingangsdatum van de vrijlating, de oude vrijlatingsperiode nog doorloopt. Bij inkomsten uit arbeid binnen die periode kan de vrijlating dan nog enige tijd gelden, maar in die resterende periode noch daarna wordt bij de aanvang van werk een nieuwe complete vrijlatingsperiode van toepassing.

3.1.3. Vrijlating inkomsten alleenstaande ouder

Op grond van artikel 31, eerste lid onder r van de Participatiewet, artikel 8, vijfde lid van de loaw en artikel 8, negende lid van de loaz, is het college bevoegd om een inkomstenvrijlating toe te passen op het inkomen van de alleenstaande ouder met ten laste komende kinderen tot 12 jaar, indien het inkomen uit deeltijdarbeid betreft.

Om in aanmerking te komen voor de inkomstenvrijlating alleenstaande ouder, dient de alleenstaande ouder de zorg te hebben voor een of meer ten laste komende kinderen tot 12 jaar, en reeds de inkomstenvrijlating als bedoeld in artikel 31, tweede lid onder n van de Participatiewet, ontvangen te hebben. Het college bepaalt of de inkomstenvrijlating bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van belanghebbende en op termijn een volledige uitstroom uit de Participatiewetuitkering.

Het college maakt geen gebruik van deze bevoegdheid. Hiervoor zijn een drietal redenen aan te voeren. Als eerste maakt de alleenstaande ouder met kinderen tot 12 jaar, evenals alle uitkeringsgerechtigden zonder ten laste komende kinderen, gebruik van de reguliere inkomstenvrijlating als bedoeld in artikel 31, tweede lid onder n van de Participatiewet, indien sprake is van het verrichten van deeltijdarbeid. Een periode van 6 maanden, zoals geldt voor de toepassing van de 'reguliere' inkomstenvrijlating, acht het college voldoende om urenuitbreiding te verkrijgen. Of, indien dit niet lukt, tenminste zorg te dragen voor voldoende voorzieningen als kinderopvang of buitenschoolse opvang, die het mogelijk maken om zorg en arbeid te combineren. Ten tweede heeft de alleenstaande ouder die deeltijdarbeid verricht, recht op diverse minimavoorzieningen. Het daarnaast toepassen van een extra inkomstenvrijlating voor een langdurige periode, werkt contraproductief, in de zin dat het onaantrekkelijk wordt voor de alleenstaande ouder om op korte termijn fulltime aan het werk te gaan. Tot slot, brengt het toepassen van een extra vrijlating van inkomsten voor de alleenstaande ouder, een rechtsongelijkheid ten opzichte van andere doelgroepen met zich mee.

Zo ontvangt de alleenstaande ouder die in deeltijd werkt en een ten laste komend kind heeft in de leeftijd van 13 of 14 jaar, niet deze inkomstenvrijlating. Maar ook personen die slechts gedeeltelijk arbeidsgeschikt zijn vanwege een beperking, ontvangen niet deze extra inkomstenvrijlating. Om rechtsongelijkheid te voorkomen, acht het college het onwenselijk om voor de doelgroep alleenstaande ouders een extra vrijlating toe te passen, te meer omdat deze niet noodzakelijkerwijs bijdraagt aan de arbeidsinschakeling als het deeltijdwerk langer voortduurt dan 6 maanden.

Artikel 3.2.1 Kamerhuurder

In artikel 22a van de Participatiewet is geregeld dat de belanghebbende die met een of meerderjarige personen in dezelfde woning het hoofdverblijf heeft, een lagere bijstandsnorm ontvangt. Ook bloed- of aanverwanten in de eerste of tweede graad van belanghebbende worden gerekend tot meerderjarige personen en zijn van invloed op de hoogte van de bijstandsnorm. In artikel 22a, vierde lid onder b en c van de wet is bepaald dat meerderjarige personen die in dezelfde woning hoofdverblijf hebben als belanghebbende niet worden meegerekend voor de kostendelersnorm, indien het gaat om verhuur, kamerhuur, onderverhuur, onderhuur, kostgever en kostganger en er een schriftelijke overeenkomst is vastgesteld waaruit een commerciële relatie blijkt. In dit artikel zijn de voorwaarden benoemd die getoetst moeten worden om te kunnen vaststellen of sprake is van kamerhuur of kamerverhuur en een commerciële relatie.

De kamerhuurder heeft een eigen kamer. Dit omdat er voor zowel de hoofdbewoner als de kamerhuurder voldoende privacy moet bestaan. Er moet dus een 'extra' slaapkamer aanwezig zijn die verhuurd kan worden. Om te kunnen worden aangemerkt als kamerhuurder, moet de overeenkomst tussen de kamerhuurder en de kamerverhuurder aan bepaalde eisen voldoen. De huurovereenkomst moet zijn opgemaakt overeenkomstig het model van de gemeente Brielle, afdeling Inkomen.

Deze overeenkomst moet volledig zijn ingevuld en door de kamerhuurder en de kamerverhuurder zijn ondertekend. Reden om een modelovereenkomst voor te schrijven is dat hierin alle benodigde gegevens

staan die nodig zijn om te bepalen of belanghebbende kamerhuurder is. Ook staat hierin de eis genoemd dat het kamerhuurbedrag maandelijks via de bankrekening wordt overgemaakt. Hiermee is controle op betaling van het bedrag mogelijk. Ook moet een bewijsstuk worden bijgevoegd waaruit blijkt dat de onder(ver)huur rechtmatig is. Het college wil niet meewerken aan illegale onder(ver)huur van een huurwoning.

Door vooraf een bewijs te vragen aan belanghebbende dat toestemming bestaat voor de kamerhuur, kan met redelijke zekerheid worden aangenomen dat de situatie legaal is. Legale onder(ver)huur kan worden aangetoond door bijvoorbeeld een verklaring van het kadaster, waaruit blijkt dat de kamerverhuurder de eigenaar is van de woning (kadaster is openbaar). Bij een huurwoning moet een verklaring van de woningbouwcorporatie of andere verhuurder van de totale woning worden overgelegd. De hoogte van het minimale kamerhuurbedrag is vastgesteld op 20% van de gehuwdenorm (artikel 21 onder b). Dit is gebaseerd het bedrag welke vervalt indien een uitkeringsgerechtigde de woonkosten zou kunnen delen.

Artikel 3.2.2 Co-ouderschap

Het begrip co-ouder of gezamenlijk ouderlijk gezag bestaat niet in de Participatiewet. Een co-ouder is geen alleenstaande ouder, omdat hij niet de volledige zorg voor een of meer eigen of adoptiekinderen heeft (Artikel 4 lid b van de wet). De co-ouder is ook geen alleenstaande, omdat een alleenstaande geen tot zijn last komende kinderen heeft. Dat is bij co-ouders wel het geval (Artikel 4 lid a van de wet).

Als co-ouder beschouwen wij de ouder, die niet de volledige zorg heeft, maar die toch een substantieel deel van de zorg op zich neemt. Op basis hiervan zal de uitvoering van een 'eenvoudige' bezoekenregeling niet tot het oordeel leiden, dat geen sprake is van volledige zorg door de andere ouder.

Artikel 3.2.3 Bijstand aan kinderen van minderjarigen

Een alleenstaande ouder, jonger dan 18 jaar, die bij zijn/haar ouders inwoont, heeft geen zelfstandig recht op bijstand. De ouders zijn immers nog onderhoudsplichtig ten opzichte van hun kind. De ouders zijn echter niet onderhoudsplichtig ten opzichte van hun kleinkind.

Als de minderjarige alleenstaande ouder niet zelf over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van het kind te voorzien en ook de andere ouder kan niet bijdragen aan de onderhoudskosten van het kind, wordt voor dit kind algemene bijstand verleend. In deze beleidsregel is geregeld dat in genoemde situatie de hoogte van de Participatiewetuitkering de norm bedraagt van gehuwden van 18, 19 of 20 jaar met ten laste komende kinderen (artikel 20, tweede lid onder a, minus de norm van gehuwden van 18, 19 of 20 jaar zonder ten laste komende kind (artikel 20, eerste lid onder a van de wet). Per 1 januari 2015 bestaat er geen specifieke norm meer voor alleenstaande ouders. Door de genoemde normen van elkaar af te trekken, worden de de kosten van een kind inzichtelijk gemaakt. Er is geen recht op aanvullende bijzondere bijstand. Zodra de ouder 18 jaar wordt, heeft deze een zelfstandig recht op bijstand.

Artikel 3.2.4 Verlaging norm o.g.v. woonsituatie

Dit artikel regelt het feit dat een korting kan worden toegepast, alsmede de hoogte van deze korting, als gevolg van het hebben van lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan dan waarin de bijstandsnorm voorziet als gevolg van de woonsituatie, waaronder begrepen het niet aanhouden van een woning. Een belanghebbende aan wie een briefadres is verstrekt wordt geacht geen woning aan te houden.

De Participatiewetuitkering dient voldoende te zijn om in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. De kosten van het wonen maken daar deel van uit. Aan de kosten is geen minimumgrens verbonden.

Indien een kraker slechts de kosten van onderhoud van de woning voldoet, kan volgens de jurisprudentie niet worden gesproken van het aan de bewoning verbonden zijn van woonkosten. In dat geval is derhalve de korting van toepassing. Van het ontbreken van woonlasten is geen sprake, indien aan de bewoning wel kosten verbonden zijn (huur of eigendomslasten c.a.), maar de kosten door een medebewoner worden voldaan. Redelijkerwijs mag, worden verwacht, dat op enigerlei wijze een bijdrage in de kosten geleverd wordt. Bij een overeenkomst als kamerhuurder wordt aan deze kosten meebetaald via het bedrag aan kamerhuur.

Er wordt aangesloten bij het budgetstelsel dat beschikbaar is voor persoonlijke uitgaven, na aftrek van vaste lasten. Een persoon die geen woning aanhoudt, heeft meer te besteden aan persoonlijke uitgaven dan een alleenwonende alleenstaande met woonkosten.

Op grond van het bovenstaande bestaat er aanleiding om een verlaging toe te passen van 20% van de norm.

Ook wanneer sprake is van daklozenopvang kan het college besluiten op grond van artikel 27 van de Participatiewet de norm lager vast te stellen. Brielle is Centrumgemeente voor de opvang van dak- en thuislozen. Voor deze groep bestaan een aantal woonvoorzieningen.

Bewoners van opvangvoorziening de Boeg betalen een eigen bijdrage voor de opvang waarin in alle kosten is voorzien en hebben geen overige bestaanskosten. Daarom wordt een verlaging op de betreffende norm toegepast van 20% van de gehuwdennorm.

De kosten van de bewoners die gebruik maken van de Jongerenopvangvoorziening of de opvangvoorziening De Opstap zijn vergelijkbaar met de kosten die een persoon heeft die zelfstandige woonruimte huurt. In deze opvangvoorzieningen wordt namelijk een eigen bijdrage betaald voor huur en energie. Daarnaast zijn er de reguliere bestaanskosten die ieder ander ook heeft (boodschappen, verzekeringen etc.). Hoewel op de adressen van de Jongerenopvang & De Opstap veel personen staan ingeschreven, kan hier niet worden gesproken over het kunnen delen van de kosten en wordt het toepassen van de kostendelersnorm, als bedoeld in artikel 22a van de Participatiewet, als niet reëel geacht. Op basis hiervan wordt geen verlaging toegepast op de betreffende norm.

Artikel 3.2.5 Norm schoolverlaters 21/22 jarigen

Het college maakt geen gebruik van de mogelijkheid om op grond van artikel 28 van de Participatiewet de bijstandsnorm te verlagen gedurende maximaal zes maanden na beëindiging van een opleiding waarvoor studiefinanciering of een andere vanuit Rijk's kas bekostigde bijdrage mogelijk was. Er zijn twee redenen waarom wordt voorgesteld om in situaties waarin sprake is van een schoolverlater geen extra verlaging toe te passen op de basisnorm. Als eerste zou een eventuele verlaging alleen aan de orde kunnen zijn voor de schoolverlater die zelfstandig woont. Omdat een schoolverlater bij het zelfstandig bewonen van een woning dezelfde kosten heeft als een persoon die geen schoolverlater is en zelfstandig woont, is het niet reëel om een verlaging toe te passen. Ten tweede heeft de Centrale Raad gesteld dat de bijstandsnorm alleen mag worden verlaagd tot minimaal de norm levensonderhoud conform de normen van de wet studiefinanciering. Dit betekent in de praktijk dat alleen de norm bij MBO'ers kan worden verlaagd, hetgeen rechtsongelijkheid tot gevolg heeft. Wanneer een schoolverlater van 21 jaar en ouder tot een huishouden behoort dat bestaat uit meerdere meerderjarigen is de kostendelersnorm van toepassing.

Artikel 3.3.1 Schadevergoeding en giften

Artikel 31, tweede lid onder m Participatiewet geeft aan dat het college bepaalt in hoeverre ontvangen schadevergoeding en giften tot de middelen gerekend moeten worden. Het betreft hier ontvangen schadevergoeding of giften tijdens de bijstandperiode. Schadevergoeding of giften ontvangen vóór de bijstandperiode wordt in het geheel meegenomen bij de vermogensvaststelling.

Schadevergoeding voor materiële schade kan in beginsel worden vrijgelaten. Hier staat immers schade tegenover die belanghebbende moet corrigeren. Voorwaarde is wel dat de schade is geleden aan zaken die uit bijstandsoogpunt verantwoord zijn, zoals de reguliere inboedel en andere reguliere bezittingen in natura (aansluiting bij artikel 34, lid 2 sub a Participatiewet). Is het goed niet algemeen gebruikelijk, mag uit bijstandsoogpunt niet worden verwacht dat de vergoeding wordt gebruikt om de schade te herstellen en daarmee te worden vrijgelaten, maar dient de vergoeding volledig als vermogensaanwas te worden gezien. Belanghebbende mag uiteraard wel het vrij te laten vermogen gebruiken voor het herstellen van de schade.

Indien schadevergoeding wordt ontvangen, maar dit wordt niet gebruikt voor herstel van de schade, dan is het herstel kennelijk niet noodzakelijk en dient de schadevergoeding geheel te worden gezien als vermogensaanwas. Enige uitzondering hierop is indien belanghebbende al uit eigen middelen de schade heeft hersteld en achteraf de schadevergoeding ontvangt.

Belanghebbende moet wel aantonen dat de schade is hersteld. Indien het herstel minder kost dan het bedrag van de vergoeding, moet het meerdere gezien worden als vermogensaanwas. Indien al bijzondere bijstand is verstrekt voor het herstel van de schade, moet de verstrekte bijzondere bijstand uiteraard worden teruggevorderd (artikel 58, lid 2 sub f onder 2). Verder wordt dezelfde werkwijze gehanteerd als hiervoor beschreven.

Voor immateriële schade is geen goed aan te wijzen dat moet worden hersteld. Het gaat om een tegemoetkoming in geleden pijn en toegebracht leed. Het college heeft nauwelijks aanknopingspunten om hierbij te bepalen wat vanuit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is. Enige aansluiting kan worden gevonden bij het bescheiden vermogen.

De toelichting op artikel 34 Participatiewet vermeldt dat een bescheiden vermogen niet in de weg staat aan bijstandsverlening. Dit bescheiden vermogen is vastgelegd in een vermogensgrens per huishoud-

type (artikel 34, lid 3 Participatiewet). Er is dan ook gekozen om een schadevergoeding voor immateriële schade die minder bedraagt dan de vermogensgrens (het bescheiden vermogen dat niet in de weg staat aan bijstandsverlening) niet in aanmerking te nemen. Het meerdere wordt gezien als vermogensaanwas waarvoor het resterend vrij te laten vermogen in aanmerking genomen moet worden. Hieromtrent is de reguliere werkwijze inzake vermogensaanwas van toepassing. Toegekende schadevergoeding dat het karakter heeft van vergoeding van gedeelde inkomsten of andere middelen die bedoeld zijn voor het levensonderhoud van belanghebbende, wordt gezien als inkomen en als zodanig in aanmerking genomen. Algemene bijstand is bedoeld voor levensonderhoud, wanneer er geen andere middelen zijn die voor het levensonderhoud kunnen worden aangewend.

Wanneer een vergoeding wordt verstrekt wegens verlies van middelen ten behoeve van levensonderhoud, zijn dan ook middelen aanwezig en hoeft geen (of minder) bijstandverlening plaats te vinden. Op de schadevergoeding kan geen vrijlating worden toegepast.

Een gift kan in specifieke gevallen buiten beschouwing worden gelaten. Voorwaarden hiervoor zijn dat de gift een doel moet hebben en dat dit doel ook moet blijken uit de gift (bijvoorbeeld uit de toelichting op het bankafschrift of in een brief). Een gift zonder bestemming kan gebruikt worden voor levensonderhoud en moet daarom in aanmerking worden genomen.

Het doel moet vanuit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn, oftewel het doel moet ten behoeve van een goed zijn dat algemeen gebruikelijk is of voor belanghebbende noodzakelijk. Indien een gift een structureel karakter heeft (meer dan eenmalig, bijvoorbeeld jaarlijks of zelf maandelijks), krijgt de gift het karakter van inkomen(s)(ondersteuning). In dat geval dient de gift eveneens in aanmerking te worden genomen. Of de gift moet worden gezien als inkomen of vermogen, kan slechts blijken uit de aard van de gift.

Artikel 3.3.2 Heffingskortingen

Als redelijke termijn waarbinnen niet-ontvangen heffingskortingen niet worden verrekend met de Participatiewetuitkering, geldt een periode van drie maanden. Ervaring leert dat die termijn voldoende is om de aanvraag heffingskortingen in te dienen en te laten behandelen door de belastingdienst. Indien na drie maanden nog geen heffingskortingen worden ontvangen, worden deze wel ingehouden op de Participatiewetuitkering als zijnde middelen waarover belanghebbende redelijkerwijs kan beschikken (artikel 31, eerste lid Participatiewet).

Artikel 3.4.1 Boete

De wetgever heeft in artikel 18a, vierde lid van de wet, bepaald dat het college kan besluiten om af te zien van het opleggen van een bestuurlijke boete, in het geval de belanghebbende niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 17 van de wet. Dit kan het college alleen doen als er geen sprake is van ten onrechte verstrekte bijstand. Er is dus geen sprake van een benadelingbedrag. In dit artikel is geregeld dat in die gevallen het college aan de belanghebbende een schriftelijke waarschuwing geeft. Het gaat hier om de zogenaamde "nulfraude". Het is essentieel dat het moet gaan om inlichtingen die, als ze wel tijdig zouden zijn verstrekt, geen consequenties hebben voor het recht op bijstand.

Dit onderdeel is zowel van toepassing op informatie die niet binnen de door het college gestelde termijn is verstrekt als op informatie die de belanghebbende heeft verzwezen, en die het college zelf heeft achterhaald. Het kan bijvoorbeeld gaan om het niet tijdig inleveren van het Inkomstenformulier of het verzwijgen van een vermogensbestanddeel onder de vermogensgrens. Indien sprake is van recidive, wordt een bestuurlijke boete opgelegd van 25% van de bijstandsnorm gedurende één maand. Op grond van artikel 18a, derde lid van de wet, mag de bestuurlijke boete, indien er niet sprake is van een benadelingbedrag, niet meer bedragen dan het bedrag als bedoeld in de tweede categorie, artikel 23, vierde lid van het wetboek van strafrecht (peildatum 01-01-2012: € 3.900, -). De bestuurlijke boete van 25% van de bijstandsnorm ligt onder het voornoemde bedrag.

Artikel 4.1.1 Draagkracht

Draagkracht is dat deel van het inkomen en vermogen van belanghebbende dat hij geacht wordt te gebruiken voor de voorziening in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan. In dit artikel wordt bepaald welk deel van het inkomen en vermogen als draagkracht wordt aangemerkt.

Op 1 januari 2015 is de Wwb opgegaan in de Participatiewet. Daarbij zijn wijzigingen doorgevoerd via het wetsvoorstel maatregelen in de Wwb. Een van deze wijzigingen is de toevoeging van artikel 22a, waarmee de zogenaamde kostendelersnorm is geïntroduceerd. De kostendelersnorm houdt in dat stapsgewijs de norm wordt verlaagd naarmate er meer meerderjarige personen in het huishouden aanwezig zijn. De vraag doet zich voor of in situaties waarin sprake is van de kostendelersnorm, bij het berekenen van de draagkracht, rekening moet worden gehouden met de verlaagde bijstandsnorm.

In dit verband spreekt de memorie van het Wetsvoorstel Wwb (33801) over wijziging van artikel 475D van het wetboek van Burgerlijke rechtsvordering. Dit artikel voorziet erin dat het stelsel van de beslagvrije voet, zijnde 90% van de toepasselijke bijstandsnorm, ook van toepassing is op de kostendelersnorm. Als er sprake is van commerciële relaties en de kostendelersnorm niet geldt, dan is de beslagvrije voet van 90% op de reguliere bijstandsnorm van toepassing. Als de schuldenaar de woning bewoont met één of meerdere meerderjarige personen en de kostendelersnorm is van toepassing, dan worden alle woonkosten evenredig verdeeld over alle bewoners zodat wordt voorkomen dat de schuldenaar minder kan aflossen aan schuldeisers dan anders het geval was geweest.

Voor mensen met een beperkt hoger inkomen dan de bijstandsnorm, kunnen bijzondere bestaanskosten van grote invloed zijn op de mogelijkheid om rond te komen. Het College wil de bijzondere bijstand dan ook toegankelijk houden voor mensen met een beperkt hoger inkomen dan de bijstandsnorm. Tegelijkertijd is het streven om een overzichtelijk draagkrachtsysteem te hanteren, dat zowel voor de cliënt als voor de organisatie begrijpelijk en werkbaar is. Dit heeft geleid tot het draagkrachtsysteem zoals benoemd in deze beleidsregel.

Vanwege bovengenoemde redenen is ook gekozen artikel 31, tweede lid Participatiewet van toepassing te laten zijn op de draagkrachtbepaling, ondanks dat artikel 35 Participatiewet bepaalt dat dit niet hoeft. In beginsel wordt uitgegaan van een draagkrachtperiode (periode waarover totale draagkracht wordt berekend) van een jaar, ingaand op de 1ste dag van de maand voorafgaand aan de aanvraagdatum van de bijzondere bijstand. Indien periodieke vergoedingen worden aangevraagd de draagkracht (naar rato) per maand in mindering gebracht op het te verstrekken bedrag. De draagkrachtberekening vindt plaats op basis van netto bedragen per maand. Alle inkomensbestanddelen die als gevolg van de Participatiewet in aanmerking moeten worden genomen, worden als inkomen meegeteld.

In principe wordt al het meerinkomen boven de 100 of 110% van de bijstandsnorm als draagkracht aangemerkt. Mocht belanghebbende aangeven dat daarmee onvoldoende ruimte is om alle noodzakelijke kosten te voldoen waardoor belanghebbende onder het bestaansminimum zakt (100% van de bijstandsnorm), is het aan belanghebbende dit met bewijsstukken aan te tonen. Indien dit is aangetoond kan op grond van dringende redenen van de algemene draagkrachtsystematiek worden afgeweken.

In bepaalde situaties kan bovenstaand algemeen beleid tot onrechtvaardigheid leiden. Dit kan het geval zijn als bijzondere bijstand wordt verstrekt aan een persoon die niet in aanmerking komt voor een voorliggende voorziening of bij verstrekking van bijstand voor algemene bestaanskosten (voorliggende voorziening is dan de algemene bijstandsnorm). Wanneer de regels voor de voorliggende voorziening strenger zijn dan voor de bijzondere bijstand, leidt dit tot bevoordeling van de persoon die bijstand ontvangt ten opzichte van anderen. Ook kan dit beleid het geldende rijksbeleid doorkruisen. Een dergelijke situatie is niet in overeenstemming met de bijstand als sluitstuk van de sociale voorzieningen. Daarom wordt in die situaties gekozen voor 100% draagkracht voor zover het inkomen boven de bijstandsnorm ligt. In het vierde lid, worden deze situaties benoemd.

De gemeente Brielle kiest voor een eenduidig beleid op het gebied van draagkracht uit vermogen. Dit wordt tot uitdrukking gebracht in het hanteren van dezelfde vermogensbepalingen als die gelden voor de algemene bijstand. Hetgeen bepaald is in artikel 34 van de wet blijft dan ook van kracht voor bijzondere bijstand.

Het budget dat personen op grond van artikel 36 van de wet (individuele inkomenstoelag), indien aan de voorwaarden wordt voldaan, verstrekt krijgen, is bedoeld als tegemoetkoming in extra kosten van mensen die langdurig op het minimum verkeren. De gemeente Brielle acht het daarom niet gerechtvaardigd deze te gebruiken voor specifieke bijzondere kosten. Daarom wordt deze tegemoetkoming bij de draagkrachtbepaling buiten beschouwing gelaten.

Artikel 4.1.2 Draagkracht vermogen

In het eerste lid zijn een drietal uitzonderingen benoemd waarbij, afwijkend van artikel 34, derde lid van de wet, een andere vermogensgrens wordt gehanteerd. Al het vermogen boven de € 1250,- wordt als draagkrachtvermogen gerekend, daar waar het gaat om aanvragen bijzondere bijstand van duurzame gebruiksgoederen, overige inrichtingskosten of bijzondere bijstand als leenbijstand in verband met tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. De reden hiervoor is dat het hierbij gaat om noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor wordt geacht te reserveren. Het is redelijk om gelden die belanghebbende heeft gereserveerd of andere aanwezige vermogensbestanddelen in aanmerking te nemen.

Artikel 4.1.3 Aanvraagdatum bijzondere bijstand

Gelet op de onbekendheid van de mogelijkheid bijzondere bijstand te verkrijgen, bestaat een reële kans dat belanghebbende zich pas na enige tijd realiseert dat de kosten een probleem vormen en bijzondere bijstand nodig en mogelijk is.

Een termijn van zes maanden wordt hierin redelijk geacht, mede omdat facturen vaak eerst bij een voorliggende voorziening moeten worden ingediend en verwerkt.

De in het eerste lid genoemde formulering heeft tot gevolg dat de draagkrachtberekening wordt gemaakt op basis van gegevens die golden ten tijde dat de kosten zijn gemaakt. De draagkrachtperiode sluit hierop aan.

Het moment waarop de kosten worden gemaakt is het moment dat de betalingsverplichting tot stand komt. Dit is meestal de datum van de nota. Ongeacht of de nota eerst moet worden ingediend bij bijvoorbeeld een ziektekostenverzekeraar, blijft de factuurdatum gelden voor de zes maandentermijn.

Het kan zijn dat bij achteraf ingediende aanvragen de noodzaak niet meer kan worden vastgesteld. Dit is het risico van de aanvrager. De bijstand kan dan niet worden toegekend.

Indien belanghebbende een aanvraag indient voor kosten die langer dan zes maanden geleden zijn gemaakt, wordt deze afgewezen (artikel 44, eerste lid Participatiewet). Bij een periode langer dan zes maanden geleden kan bij al betaalde kosten er van worden uitgegaan dat belanghebbende over voldoende middelen beschikte om deze kosten te kunnen voldoen. Niet betaalde kosten kunnen na een periode van zes maanden worden beschouwd als een schuld, waarop artikel 3.2.5 (bijzondere bijstand voor schulden) van toepassing is.

Het achteraf aanvragen van kosten die verband houden met of bijdragen aan iemands arbeidsinschakeling, is niet mogelijk. Het college bepaalt namelijk welke zaken zij noodzakelijk acht, om belanghebbende te laten uitstromen.

Artikel 4.2.1: Woonkostentoeslag bij huurkosten

Volgens jurisprudentie (o.a. JABW 2003/224 d.d. 07-10-2003) moeten de Wet op de Huurtoeslag en de Vangnetregeling Huurtoeslag als passende en toereikende voorliggende voorzieningen worden beschouwd, mede omdat de Wet op de Huurtoeslag (en daarmee ook de huurtoeslag) een hardheidsclausule kent. In beginsel bestaat er dan ook geen reden woonkostentoeslag te verstrekken als een beroep kan worden gedaan op de Wet op de Huurtoeslag en aanverwante wet- en regelgeving. Indien belanghebbende geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot aanvragen van huurtoeslag, heeft belanghebbende onvoldoende verantwoordelijkheid voor de voorziening in de kosten van het bestaan betoond. Op die grond moet een eventuele aanvraag woonkostentoeslag alsnog worden afgewezen. Uitzondering is de situatie waarin dat belanghebbende niet te verwijten valt.

Uitzonderingen op de algemene regel worden in de volgende leden genoemd, zoals:

- opname van de partner in een AWBZ-inrichting, waardoor inkomen en huurtoeslag niet op elkaar aansluiten;
- de ingangsdatum van de huur is niet per de eerste van de kalendermaand en het huren van de woning vanaf die datum is wel noodzakelijk;
- de huur ligt boven de maximale huurgrens, zonder dat dit belanghebbende te verwijten is.

De in het vijfde lid genoemde dringende redenen kunnen bijvoorbeeld bestaan ingeval van een aangepaste woning op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

De berekening van de woonkostentoeslag hoort aan te sluiten bij de in de voorliggende voorziening gehanteerde berekeningssystematiek, om zoveel mogelijk gelijkheid te verkrijgen tussen personen die huurtoeslag ontvangen en personen met (aanvullende) woonkostentoeslag. Om deze reden wordt bijvoorbeeld aan belanghebbenden met een huur boven de maximale huur woonkostentoeslag verstrekt ter hoogte van de huurtoeslag bij de maximaal toelaatbare huur, plus de kosten boven de maximale huurgrens. Hierdoor is de netto huur van belanghebbende met woonkostentoeslag nooit lager dan de netto huur van iemand die nog net binnen de grenzen van de huurtoeslag valt.

Geen recht op woonkostentoeslag bestaat wanneer de huur waarvoor geen voorliggende voorziening mogelijk is, het resultaat is van tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid als bedoeld in het negende lid. Dit moet worden gezien als afstemming als bedoeld in artikel 18 van de Participatiewet. Woonkostentoeslag is slechts mogelijk tot het moment dat recht kan bestaan op een voorliggende voorziening. Daarom moet altijd eerst gekeken worden of huurtoeslag kan worden aangevraagd of gewijzigd.

Artikel 4.2.2: Woonkostentoeslag bij eigen woning

Wanneer belanghebbende redelijkerwijs op korte termijn in een koopwoning moet blijven wonen, kan woonkostentoeslag worden verstrekt voor de kosten als genoemd in het tweede lid, onder dezelfde financiële situatie als ware het een huurwoning waarvoor huurtoeslag mogelijk was. Wederom wordt

aangesloten bij de systematiek van huurtoeslag om de rechtsgelijkheid te bevorderen. Woonkostentoeslag bij een koopwoning is maximaal 12 maanden mogelijk, aangezien belanghebbende door langer in de koopwoning te blijven wonen, onredelijke aanspraken zou blijven maken op publieke middelen die hiervoor in beginsel niet zijn bedoeld.

De situatie (woonkostentoeslag voor een koopwoning) zou dan uitgroeien tot een structurele situatie en derhalve niet meer aan te merken zijn als een situatie die voortvloeit uit bijzondere omstandigheden. In dat geval is geen bijzondere bijstand mogelijk. Structurele verstrekking van woonkostentoeslag is slechts mogelijk indien sprake is van dringende redenen, zoals het feit dat de woning voor belanghebbende is aangepast (bijvoorbeeld op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)). Ook kan de duur van de woonkostentoeslag voor bepaalde tijd worden verlengd, indien belanghebbende alles in het werk heeft gesteld om een huurwoning te krijgen, maar dit door omstandigheden die belanghebbende niet te verwijten zijn is mislukt.

Geen recht op woonkostentoeslag bestaat wanneer de kosten waarvoor geen voorliggende voorziening mogelijk is, resultaat zijn van tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid als bedoeld in het vierde of zesde lid. Dit moet worden gezien als afstemming als bedoeld in artikel 18 van de Participatiewet. Indien belasting wordt terugontvangen over de betaalde hypotheekrente, moet worden bekeken of deze teruggaaf betrekking heeft op de periode waarover woonkostentoeslag is verstrekt. Indien dit het geval is, moet de teruggaaf worden teruggevorderd (voor zover het betrekking heeft op door ons verstrekte woonkostentoeslag).

Artikel 4.2.3: Bijzondere woonkosten

De gemeente Brielle acht het wenselijk dat ouderen en mensen met een handicap zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Indien extra woonvoorzieningen hierin een bijdrage kunnen leveren, komen de daarbij horende niet-subsidiabele woonkosten voor bijstand in aanmerking. Het benoemen van de 75-plussers als vaste doelgroep is gebaseerd op statistische gegevens. Indien niet reeds een beroep moet worden gedaan op de extra voorzieningen, is het statistisch gezien aannemelijk dat dit binnen enkele jaren gebeurt. Daarom is voor deze doelgroep de noodzaak categoriaal vastgesteld. Het categoriaal vaststellen van de noodzaak betekent niet dat categoriale bijstand wordt verstrekt. De kosten moeten individueel worden aangetoond en de onder b genoemde bepaling blijft eveneens van kracht.

Geen bijstand kan worden verleend wanneer de totale woonkosten (inclusief de niet-subsidiabele) minder bedragen dan de minimale huurgrens waarvoor huurtoeslag mogelijk is. Dit bedrag wordt namelijk geacht in de norm te zijn inbegrepen. Slechts voor zover de kosten hoger zijn dan de minimale huurgrens, kan bijstand worden verleend.

In de situatie als bedoeld in het tweede lid, voorziet de bijstandsnorm niet in de woonkosten. Om te voorkomen dat belanghebbende na beëindiging van de opnameperiode niet langer over huisvesting beschikt, hetgeen in de regel zal leiden tot hoge kosten voor herhuisvesting en ernstige gevolgen voor het verder functioneren van belanghebbende, kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor het aanhouden van de woning. Bijstand is mogelijk wanneer het verblijf in de inrichting naar verwachting niet langer duurt dan 12 maanden. Bij een langere periode is de verhouding tussen de herhuisvestingskosten en de kosten van aanhouden van een woning zodanig, dat bijstand voor het aanhouden van een woning als niet noodzakelijk kan worden aangemerkt.

Aan personen die gebruik maken van reguliere opvang van het Leger des Heils, wordt geen woonkostentoeslag verstrekt omdat zij de bijstandsnorm en de maximale toeslag ontvangen, waarmee de te maken kosten voldoende worden gewaarborgd.

Artikel 4.2.4: Kleding en kledingslijtage

De kosten van kleding behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, die uit de norm voldaan moeten worden. Alleen indien er bijzondere omstandigheden zijn waaruit de kosten voor kleding voortvloeien, die niet waren te voorzien, is bijstand mogelijk. Ook wanneer er structureel meerkosten zijn voor kleding, als gevolg van extra slijtage door ziekte of handicap, kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Steeds moet rekening worden gehouden met de aspecten bijzondere omstandigheden, onvoorzien situatie (of structurele meerkosten) en tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid (bijvoorbeeld niet reserveren).

Ook moet specifiek worden gelet op eventuele voorliggende voorzieningen zoals extra kinderbijslag voor een gehandicapt kind (Tegemoetkoming Ouders Gehandicapten), de AWBZ en de Belastingdienst.

Aangezien het algemene kosten zijn waarin de norm voorziet, is bij verstrekking van bijzondere bijstand het bijzondere draagkrachtbeleid van toepassing.

Artikel 4.2.5: Bijzondere bijstand voor schulden

Schulden worden niet tot de noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend. Aangezien in beginsel iedereen over voldoende middelen kan beschikken, is het ontstaan van schulden niet nodig. Indien toch schulden ontstaan, kan het team Schuldhulpverlening (afdeling Inkomen) van grote betekenis zijn. Indien mensen ervoor kiezen om deze hulp niet in een vroeg stadium in te schakelen, zullen zij zelf de gevolgen hiervan moeten dragen. Mensen zijn verantwoordelijk voor hun eigen acties of het ontbreken van acties. Dit geldt in beginsel ook wanneer er een gezin met kinderen in het spel is. Vrijwel iedereen wordt geacht tijdig hulp in te kunnen schakelen, behalve wellicht de groep die ernstige psychische of psychogeriatrische stoornissen hebben of verstandelijk gehandicapt zijn. Slechts wanneer een problematische schuldsituatie leidt tot levensbedreigende omstandigheden, die niet anders dan via bijstandverlening is te beperken, kan bijstand als lening worden verstrekt.

Het is van het grootste belang dat bij de vestrekking van leenbijstand voor schulden de klantmanager Inkomen overleg pleegt met de klantmanager van het team Schuldbemiddeling om de mogelijke gevolgen van verstrekking van leenbijstand goed in te schatten. Het aangaan van nieuwe "verplichtingen" kan grote gevolgen hebben voor het schuldbemiddelingstraject van belanghebbende. Indien een schuldbemiddelingstraject loopt, kan het aangaan van nieuwe schulden betekenen dat het ingezette schuldbemiddelingstraject in gevaar komt of zelfs kan worden afgebroken. Dit met alle gevolgen van dien. In de beleidsregels herzien, terugvordering en verhaal zijn bepalingen opgenomen aangaande de mogelijkheid tot het opschorten van de aflossingsverplichting van de verstrekte leenbijstand (voor schulden) gedurende het schuldbemiddelingstraject en het omzetten van leenbijstand in bijstand om niet na afronding van het traject.

Hoewel de wet en voornoemde artikelen ruimte bieden tot het verstrekken van leenbijstand voor schulden zonder dat in alle gevallen het ingezette schuldbemiddelingstraject in gevaar komt, is het noodzaak om voorafgaand aan de verlening van leenbijstand voor een schuld in alle gevallen de expertise van het team schuldbemiddeling in te schakelen.

Kosten van schulden waarvoor bijzondere bijstand zou kunnen worden verstrekt, betreffen algemene bestaanskosten, waarop het bijzondere draagkrachtbeleid van toepassing is. Kosten die niet behoren tot de algemene kosten van bestaan leveren zelden een levensbedreigende situatie op, indien er schulden uit ontstaan.

Artikel 4.2.6: Bijzondere bijstand budgetbeheer en beschermingsbewind

Budgetbeheer is een voorziening welke de gemeente kan inzetten. Budgetbeheer houdt in dat tijdelijk de financiële huishouding wordt overgenomen omdat men niet zelfstandig in staat is deze uit te voeren. Budgetbeheer kan in verschillende vormen/gradaties worden uitgevoerd.

De klantmanager (schuldbemiddeling) beslist hierover vanuit zijn/haar deskundigheid. Dit betekent dat van belanghebbende tijdelijk de financiële huishouding wordt overgenomen. Dit omdat de klant niet zelfstandig in staat is deze uit te voeren. Wanneer er naast financieel beheer ook budgetbeheer wordt uitgevoerd door de gemeente, vormt het financieel beheer een onderdeel van het totale budgetbeheer.

Een (eventuele) eigen bijdrage voor het uitvoeren van budgetbeheer, kan niet betaald worden van de aflossingscapaciteit van belanghebbende maar moet worden voldaan uit het leefgeld. Leefgeld is tijdens de schuldregeling gelijk aan de beslagvrije voet, zijnde 90% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm (incl. vakantietoeslag). Uit vaste jurisprudentie (BI5334, Rechtbank Roermond, AWB 07/1216) mag een persoon niet minder inkomen hebben dan de beslagvrije voet.

Indien een eigen bijdrage in rekening zou worden gebracht, betekend dit dat belanghebbende een aanvraag bijzondere bijstand zou kunnen indienen, dit om te voorkomen dat hij te weinig inkomen heeft om van te leven.

Om te voorkomen dat de ene afdeling kosten in rekening brengt die een andere afdeling vervolgens via de bijzondere bijstand moet vergoeden, heeft het college besloten om voor de kosten en uitvoering van budgetbeheer in principe geen eigen bijdrage in rekening te brengen.

Daarop is de volgende uitzondering gemaakt (eerste lid). Aan personen met een inkomen boven bijstandsniveau vraagt het college een eigen bijdrage voor de uitvoering van budgetbeheer. Dit alleen in situaties waarbij de schuldregeling succesvol is beëindigd waardoor belanghebbende weer beschikt over zijn volledige aflossingscapaciteit. Ook moet de noodzaak van het verlengen van de termijn van budgetbeheer zijn vastgesteld door de klantmanager Schuldhulpverlening. Het kan namelijk nodig zijn dat budgetbeheer langer toegepast moet worden dan de vastgestelde termijn van twee jaar. In deze gevallen bedraagt de eigen bijdrage voor budgetbeheer € 30,- per maand. Voor deze eigen bijdrage heeft belanghebbende de mogelijkheid bijzondere bijstand aan te vragen. Bij de vaststelling van het recht op bijzondere bijstand, zal een draagkrachtberekening plaatsvinden zoals bedoeld in het derde lid van artikel 3.1.1. Daar budgetbeheer gezien kan worden als noodzakelijke algemene bestaanskosten (ook al zijn deze tijdelijk van aard), wordt bij de draagkrachtberekening 100% van het inkomen boven de bijstandsnorm in aanmerking genomen.

Beschermingsbewind is bedoeld ter bescherming van de vermogensrechtelijke (financiële) belangen van mensen die meerderjarig zijn en lichamelijk of geestelijk niet meer in staat zijn om de financiële zaken te regelen. De kantonrechter kan indien hier sprake van is een persoon onder bewind stellen. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer sprake is van een geestelijke of verstandelijke handicap, ziekte, ouderdom of van verslavingsproblematiek. Indien door de Rechtbank de belanghebbende onder beschermingsbewind is gesteld, wordt tevens een bewindvoerder benoemd.

Dit kan iedereen zijn, mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Ook kan er een professionele bewindvoerder worden aangesteld.

Indien een professionele bewindvoerder wordt aangesteld, zijn er kosten verbonden aan het uitvoeren van het beschermingsbewind. Het Landelijk Overleg Kantonrechters heeft hiervoor richtlijnen opgesteld. Afhankelijk van de gezinssituatie, bedraagt het tarief gemiddeld € 100,- per maand (peiljaar 2013). Daarnaast rekent een professionele organisatie veelal eenmalige kosten voor een intake (+/- € 500,-).

De kosten voor beschermingsbewind kan, indien tevens een schuldbemiddelingstraject aan de orde is, niet worden voldaan van de aflossingscapaciteit.

Dit betekent dat deze voldaan moet worden van het leefgeld van belanghebbende. Daarmee komt belanghebbende onder de beslagvrije voet (90% van de bijstandsnorm). Om dit te voorkomen, is het in die gevallen waar beschermingsbewind en een gemeentelijke schuldbemiddelingstraject aan de orde zijn mogelijk om voor de kosten van bewindvoering bijzondere bijstand te verstrekken. Ook de intakekosten kunnen middels bijzondere bijstand worden vergoed.

Indien geen sprake is van een schuldbemiddelingstraject maar wel sprake is van beschermingsbewind, dient bij de bepaling of de kosten uit de bijzondere bijstand kunnen worden vergoed, het draagkrachtbeleid te worden toegepast.

Artikel 4.2.7: Bijzondere bijstand in verband met arbeidsinschakeling

Het uitstromen naar regulier werk is een belangrijke doelstelling, van zowel het college als de rijksoverheid. Om dit te bewerkstelligen kan de gemeente vanuit het participatiebeleid en participatiebudget voorzieningen inzetten, die bijdragen aan de re-integratie van klanten. Daarbij valt te denken aan re-integratie,- inburgerings en educatietrajecten.

Toch kunnen ook andere zaken, anders dan een traject, nodig zijn om iemand uit te laten stromen naar reguliere arbeid. Indien noodzakelijke kosten zich voordoen, deze voortvloeien uit bijzondere omstandigheden, niet betaald kunnen worden uit de algemene bijstand, en die werkelijk nodig zijn om iemand aan het werk te laten gaan (of eventueel te houden), kan bijzondere bijstand voor deze kosten worden verstrekt. Voorliggende voorzieningen dienen aangesproken te worden voordat wordt overgegaan tot de verstrekking van bijzondere bijstand.

Daarbij valt te denken aan bijvoorbeeld de eigen bijdrage voor psychotherapie. Het komt steeds meer voor, ook onder jongeren, dat er sprake is van psychische problematiek. Het is voor te stellen dat een behandeling, om uiteindelijk in een arbeidssituatie goed te kunnen functioneren, noodzakelijk is. Indien hieruit kosten voortvloeien die niet door de basisverzekering en aanvullende ziektekostenverzekering worden vergoed, kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Ook kosten met betrekking tot de renovatie van een gebit, kunnen noodzakelijk zijn in relatie tot de arbeidsinschakeling. Bijzondere bijstand kan dan worden verstrekt voor de eigen bijdrage die eventueel resteert na vergoeding vanuit de aanvullende ziektekostenverzekering.

Eenmalige kosten die noodzakelijk zijn voor de werkaanvaarding en waarin de (toekomstige) werkgever niet voorziet, bijvoorbeeld een goedkoop vervoermiddel (omdat openbaar vervoer niet mogelijk is), kunnen eveneens worden vergoed (wel op basis van een lening).

Een vervoersmiddel is namelijk een duurzaam gebruiksgoed. Het college kan ook besluiten om, indien dit bijdraagt aan de arbeidsinschakeling, een fiets in natura te verstrekken. Een verzoek hiertoe wordt telkens op individuele gronden beoordeeld. Indien belanghebbende in deeltijd werkt en een aanvullende Participatiewetuitkering ontvangt, wordt het totale inkomen (inclusief arbeidskorting) op de Participatiewetuitkering in mindering gebracht.

Voor zover van de werkgever geen of onvoldoende reiskostenvergoeding wordt ontvangen, kan het feitelijk inkomen van belanghebbende hiermee dalen onder het minimum. Om te voorkomen dat het blijven uitvoeren van het werk financieel negatieve gevolgen heeft, kan vanuit de bijzondere bijstand een vergoeding voor de reiskosten worden verstrekt, voor een maximale duur van 6 maanden. In die periode dient een andere oplossing te worden gezocht. Het betreft hier overigens alleen werkzaamheden buiten Brielle, omdat binnen de gemeente goedkoop vervoer (zoals de fiets) mogelijk is.

De kosten verband houdend met sollicitatieactiviteiten behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die uit de norm moeten worden voldaan, aangezien de sociale zekerheidswetten er vrijwel allemaal vanuit gaan dat uitkeringsgerechtigden solliciteren. In de kosten van sollicitatieactiviteiten is over het algemeen geen bijzondere bijstand mogelijk. De Wet kinderopvang (WK) biedt de mogelijkheid bepaalde groepen (binnen de bij wet aangewezen gemeentelijke doelgroepen) volledige vergoeding te verstrekken voor kinderopvang. Aangezien deze mogelijkheid bestaat, is geen ruimte voor verstrekking van bijzondere bijstand voor kinderopvang aan groepen die binnen de gemeentelijke verantwoordelijkheid in deze wet vallen, ook niet in het geval dat kinderopvang noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling. In de kosten van informele kinderopvang wordt eveneens geen bijzondere bijstand verstrekt.

Een aanvraag voor een vergoeding in de kosten die verband houden met de arbeidsinschakeling, kunnen niet achteraf worden ingediend. Het college beoordeelt altijd vooraf of bepaalde kosten als noodzakelijk kunnen worden aangemerkt.

Artikel 4.2.8: Studiekosten

De in het eerste lid bedoelde reguliere studiekosten betreffen bijvoorbeeld kosten voor schoolgeld (waaronder ouderbijdrage en inschrijfgeld), boeken, schoolreisjes en reiskosten. Deze behoren tot de reguliere kosten voor kinderen.

Bijzondere omstandigheden kunnen zich voordoen als het leerplichtige kind vanwege opvoedings- of leerproblemen, of ziekte of handicap geen reguliere school kan bezoeken en dit tot meerkosten leidt. Meerkosten kunnen niet worden vergoed indien een voorliggende voorziening (zoals leerlingenvervoer) de meerkosten dekt, of indien de meerkosten het gevolg zijn van een eigen keuze van belanghebbende.

In het derde lid wordt ingegaan op een specifieke kostenpost, namelijk reiskosten voor ten laste komende kinderen die een Mbo-opleiding volgen. Niet alle vormen van Mbo-onderwijs worden in Brielle aangeboden. Voor het behalen van een startkwalificatie en de verdere school/werk-loopbaan is het van belang dat kinderen de beroepsrichting van hun keuze kunnen volgen. Het niet kunnen betalen van de reiskosten van huis naar school en v.v., mag geen reden zijn de schoolkeuze aan te passen. Voor jongeren op HBO- en Onderwijs kent de studiefinanciering een regeling voor jongeren onder de 18 jaar. Voor jongeren in het MBO is een dergelijke voorziening er niet. Daarom kan individuele bijzondere bijstand worden verleend aan ouders van ten laste komende kinderen die buiten Brielle een Mbo-opleiding volgen die in Brielle niet wordt aangeboden en die geen Ov-studentenkaart ontvangen.

Studiekostenvergoeding aan belanghebbenden boven de leerplichtige leeftijd is slechts mogelijk binnen een re-integratietraject. Hiervoor zijn andere middelen beschikbaar dan bijzondere bijstand en er vindt bepaling van noodzaak plaats op grond van specifieke richtlijnen.

Artikel 4.2.9: Aanslag inkomstenbelasting

Een aanslag inkomstenbelasting betreft algemeen noodzakelijke kosten, waardoor de draagkrachtbepaling van artikel 3.1.1, derde lid van toepassing is. De criteria op grond waarvan de aanslag inkomstenbelasting alsnog kan worden vergoed, zoals genoemd in het eerste lid, zijn mede gebaseerd op jurisprudentie (o.a. CRvB 15 juli 2003, JABW 2003/190).

Het criterium genoemd onder b komt voort uit het feit dat in een lopend jaar de inkomsten volledig moeten worden gekort op de Participatiewetuitkering, ongeacht eventuele belasting die hierover in de toekomst verschuldigd zou kunnen zijn. Indien de inkomsten met terugwerkende kracht worden verlaagd (doordat achteraf belasting en premies volksverzekeringen moeten worden betaald), moet er over de bijstandperiode rekening worden gehouden met een lager inkomen. Derhalve moet alsnog meer bijstand worden verstrekt.

Een dergelijke situatie is dermate anders dan een situatie waarin gedurende het jaar over voldoende middelen werd beschikt waardoor geen aanvullende bijstand nodig was, dat volgens de CRvB geen ongerechtvaardigd onderscheid wordt gemaakt.

Het onder c genoemde criterium zorgt ervoor dat slechts voor de noodzakelijke kosten bijstand wordt verstrekt. Zolang de aanslag nog kan worden verminderd door de belastingdienst, is minder of geen bijstand nodig.

Het tweede lid bepaalt dat niet meer bijstand voor levensonderhoud kan worden verstrekt dan de reguliere bijstandsnorm, dit om rechtsongelijkheid met overige uitkeringsgerechtigden te voorkomen. Uiteraard wordt ook niet meer bijstand verstrekt dan de hoogte van de belastingaanslag, omdat slechts bijstand kan worden verstrekt voor noodzakelijke kosten.

Artikel 4.2.10 Huisraad/ woninginrichting/ duurzame gebruiksgoederen

De kosten voor huisraad/woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen maken deel uit van het op minimumniveau gangbare bestedingspatroon. Het betreft kosten voor meubilair, stoffering, verf/behang, wit- en (beperkt) bruingoed, en dergelijke. Uit dit artikel vloeit voort dat er bijzondere omstandigheden aanwezig moeten zijn, op grond waarvan leenbijstand mogelijk is. Oorzaken als gezinsuitbreiding en slijtage vallen niet onder bijzondere omstandigheden. Ook kan beëindiging van een periode van inwoning niet als bijzondere omstandigheden worden gezien. Inwoning wordt geacht een zakelijke relatie te betreffen, waarbij afspraken worden gemaakt over de duur van inwoning. De kosten bij beëindiging zijn voor de inwonende dan te voorzien.

Er mag geen andere bekostigingsmogelijkheid aanwezig zijn, zoals de mogelijkheid tot een lening bij de Gemeentelijke Kredietbank. Ook andere (individuele) mogelijkheden van bekostiging moeten in aanmerking worden genomen.

Het tweede en derde lid geeft expliciet situaties aan waarin geen bijstand mogelijk is. Het betreft situaties waarin eigen keuze een rol speelt en/of sprake kan zijn van tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid.

Het vierde lid behandelt de eerste vestiging/eerste aanschaf. Personen die zich vanuit hun ouderlijk huis, studentenkamer, of daarmee vergelijkbaar, zelfstandig willen vestigen, zullen zelf in deze kosten moeten voorzien. In deze situaties is sprake van eigen verantwoordelijkheid voor het bestaan, in een situatie waarin vrijwel iedere persoon vroeg of laat terecht komt. Het zelfstandig gaan wonen is daarom in de regel een normale situatie, waarvoor belanghebbende zelf de middelen moet reserveren. Uitzondering bij eerste vestiging betreft de asielzoeker die zich voor het eerst zelfstandig in Nederland vestigt. De bijstand die in een dergelijke situatie kan worden verleend, wordt afgestemd op de in Nederland gangbare situatie.

De kosten voor inrichting/huisraad/duurzame gebruiksgoederen worden in principe niet vergoed in geval van echtscheiding. Een echtscheiding vindt veelal niet van de ene op de andere dag plaats maar staat al een langere tijd vast. Voor de kosten van inrichting e.d. dienen dan ook in de voorliggende periode middelen gereserveerd te worden. Geen bijzondere omstandigheden worden aanwezig geacht.

Artikel 4.2.11: Verhuiskosten

Verhuiskosten, zoals transportkosten en kosten van dubbele huur, zijn algemene kosten van het bestaan, die behoren tot het gangbare bestedingspatroon op minimumniveau. Bij het maken van een keuze al dan niet te verhuizen, wordt het kostenaspect betrokken. Bij de hier genoemde noodzakelijke redenen is die overweging niet mogelijk; noodzakelijke redenen zijn bijvoorbeeld een medische indicatie of bijzondere sociale omstandigheden. Derhalve kan bijstand worden verstrekt. Wel dient, aangezien het algemene bestaanskosten betreft, het bijzondere draagkrachtbeleid te worden toegepast.

De keuze om verhuiskosten (met uitzondering van dubbele huur en waarborgsom) toe te rekenen aan de gemeente van herkomst, is een landelijk geaccepteerde werkwijze, waar de gemeente Brielle zich bij aansluit.

Op de beoordeling van de aanvraag verhuiskostenvergoeding is een reserveringsregime van toepassing, aangezien het algemene kosten van het bestaan betreft, waarin de norm in beginsel voorziet. Dat de verhuizing noodzakelijk is en voortvloeit uit bijzondere omstandigheden doet hier niets aan af.

Verhuiskosten kunnen alleen voorafgaand worden aangevraagd. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een proforma nota.

Artikel 4.2.12: Kosten voor verzorging of verpleging

De (lage) eigen bijdrage wordt naar hoogte afgestemd op het inkomen, men houdt minimaal de norm bij opname in een inrichting over. Als de inkomsten zo laag zijn, dat na aftrek van de eigen bijdrage minder over blijft dan de van toepassing zijnde norm, kan in het deel waarin niet uit de inkomsten kan worden voorzien bijstand worden verleend. De hoge bijdrage kan op verzoek worden verlaagd als het inkomen daartoe aanleiding biedt. Bij een inkomen ter hoogte van de norm voor verblijf in een inrichting kan (eveneens op verzoek) vrijstelling worden verleend van de hoge eigen bijdrage. Aangezien het hier kosten betreffen die dicht bij algemene bestaanskosten liggen, is het bijzondere draagkrachtstelsel van toepassing.

De toegangsbijsdrage betreft een eigen bijdrage voor aansluiting bij een thuiszorgorganisatie of een (hogere) bijdrage voor niet-aangesloten en die toch thuiszorg nodig hebben. Er wordt slechts bijstand in verleend, voor zover ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van de voorziening, niet uit 'voorzorg'.

Officieel geïndiceerde thuiszorg wordt noodzakelijk geacht. De kosten hiervan (eigen bijdrage en de noodzakelijke toegangsbijdrage –soort contributie) komen voor vergoeding in aanmerking, tenzij een andere vergoeding kan worden verkregen. Sinds 1 juli 2004 is de eigen bijdrage thuiszorg opgenomen in het gemeentepakket van OZ-zorgverzekeringen (per 2008 CZ-Zorgverzekeringen). Tenzij het niet gebruiken van deze (aanvullende) ziektekostenverzekering belanghebbende niet te verwijten valt, zal daardoor geen vergoeding van de eigen bijdrage thuiszorg meer aan de orde zijn. Indien sprake is van niet-geïndiceerde thuiszorg, zonder dat er een afwijzing van officiële thuiszorg is, moet zelf de noodzaak worden onderzocht. Hiervoor kan een medisch advies worden aangevraagd.

De retributieregeling betreft inkomensafhankelijke eigen bijdragen voor specifieke voorzieningen. Ook hiervoor is bijstand mogelijk.

Geïndiceerde dagverzorging (door Algemene Stichting Ouderenzorg Brielle) kent uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten. De kosten, met uitzondering van het bedrag voor een reguliere maaltijd, komen in aanmerking voor bijzondere bijstand.

Artikel 4.2.13: Voorkoming opname AWBZ-instelling

De doelstelling van het kabinetsbeleid en het gemeentebestuur is mensen zo lang mogelijk in staat te stellen zelfstandig (of zo zelfstandig mogelijk) te wonen, zodat geen of minder beroep hoeft te worden gedaan op een AWBZ-instelling voor verzorging of verpleging. Daarom worden de (meer)kosten die hiermee gemoeid zijn aangemerkt als bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan. Het gaat dan bijvoorbeeld om de meerkosten van maaltijdvoorziening voor hen die niet (meer) in staat zijn te koken en de kosten van alarmering. Kosten van bijvoorbeeld een abonnement op een klussendienst voor mensen die door beperking of handicap niet meer in staat zijn zelf eenvoudige klusjes uit te voeren, bevorderen eveneens het zelfstandig wonen. Deze kosten vallen echter onder de noemer 'vervanging of reparatie van duurzame gebruiksgoederen' waarin de categoriale bijzondere bijstand in de vorm van de langdurigheidstoelage voorziet.

Artikel 4.2.14: Bijzondere reiskosten

Opname in een inrichting vormt een bijzondere omstandigheid, waarvoor het wegens mentale ondersteuning noodzakelijk is een bezoekmogelijkheid te hebben. De bezoekmogelijkheid aan gezinsleden die in detentie verkeren is door de CRvB als noodzakelijk aangemerkt. Vergoeding van kosten (binnen voorwaarden) is derhalve mogelijk.

Bij verblijf buiten de gemeente kan een deel van de reiskosten (namelijk het deel binnen de gemeentegrenzen) in mindering worden gebracht op de bijstand, omdat dit in de algemene norm is inbegrepen. Vanwege uitvoeringsredenen is gekozen dit achterwege te laten.

De bezoekfrequentie waarvoor een vergoeding wordt verstrekt, wordt in het geval van bezoek aan een persoon in een inrichting voor geestelijke of lichamelijke verzorgen individueel bepaald. In geval van detentie wordt bezoek eens per maand reëel geacht. De noodzaak tot ondersteuning wordt bij opname in een inrichting voor verzorging anders opgevat dan in een detentie-inrichting, derhalve wordt hierin een verschil gemaakt. In ieder geval wordt hiermee bereikt dat regelmatig persoonlijk contact ter ondersteuning mogelijk is.

Het openbaar vervoer biedt een toereikende reisvoorziening, waardoor de kosten op basis van het goedkoopste OV-tarief kunnen worden vergoed.

Bezoek aan een kind in een jeugdhulpverleningsinstelling moet in eerste instantie worden bekostigd uit de kinderbijslag. Dit zijn namelijk kosten die voor de SVB meetellen bij het bepalen van het recht op kinderbijslag. Het vergoeden van dergelijke kosten kan leiden tot stopzetting van kinderbijslag. Indien voor het kind in een jeugdhulpverleningsinstelling geen kinderbijslag kan worden verkregen, of indien de kosten die de ouder maakt aantoonbaar hoger zijn dan de kinderbijslag (bewijs hiervan moet eveneens worden aangeleverd bij het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen), zou bijzondere bijstand kunnen worden verstrekt.

Voor verblijfkosten wordt geen bijstand verstrekt. Uitzondering vormt het verblijf van een ouder wanneer een kind is opgenomen en het voor het kind medisch noodzakelijk is dat de ouder overblijft. In dat geval is de ziektekostenverzekering een voorliggende voorziening, die eerst moet worden aangesproken.

Artikel 4.2.15: Ouderbijdrage

Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) geeft aan dat als het kind in een dagbehandeling verblijft, de ouder recht blijft houden op kinderbijslag. Dit kan veranderen als het kind uit huis is geplaatst. Toch is het ontvangen van kinderbijslag belangrijk om de ouderbijdrage te kunnen voldoen. Wanneer het kind uit huis geplaatst is, zal de Sociale Verzekeringsbank (SVB) onderzoeken of de ouder nog wel voldoende kosten voor het kind maakt om in aanmerking te (blijven) komen voor kinderbijslag. De SVB

informeert regelmatig bij het LBIO of de ouderbijdrage wordt voldaan. Het daadwerkelijk betalen van de ouderbijdrage in het desbetreffende kwartaal is dus van groot belang voor de vaststelling van het recht op kinderbijslag.

Als de ouder geen kinderbijslag (meer) ontvangt, kan deze opnieuw worden aangevraagd. De SVB onderzoekt of de ouder voldoet aan de onderhoudseis zoals is vastgelegd in de Algemene Kinderbijslagwet.

Alle kosten die de ouder voor het kind maakt, tellen mee in deze onderhoudseis. In de eerste plaats natuurlijk de betaalde ouderbijdrage. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met schoolkosten en boekengeld, kledgeld, kosten voor bezoek en verzekeringen, en de kosten die de ouder voor het kind maakt wanneer dit in weekenden en vakanties bij de ouder verblijft.

Jurisprudentie geeft aan dat indien de daadwerkelijke kosten van belanghebbende de kinderbijslag overtreffen, de meerkosten vergoed moeten worden vanuit bijzondere bijstand. Wij sluiten hierbij aan. Verdere instructies zijn in uitvoeringsrichtlijnen vastgelegd.

De ouder kan ook verplicht worden gesteld een ouderbijdrage te betalen voor een jong-meerderjarig kind (tot en met 20 jaar). In beginsel wordt hiervoor geen bijstand verstrekt, omdat het kind niet meer tot het gezin behoort. Wel dient individueel te worden bekeken of bijzondere omstandigheden noodzaken toch bijstand te verstrekken. De ouder blijft immers tot het 21e jaar van het kind financieel verantwoordelijk.

Artikel 4.2.16: Dieetkosten

Kosten van voeding behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die uit de norm moeten worden voldaan. Voor zover een dieet noodzakelijk is, kunnen de meerkosten van het dieet worden vergoed.

De noodzaak van een dieet en de meerkosten hiervan dienen aan de hand van objectieve criteria te worden vastgesteld. De bijzondere bijstand voor meerkosten geldt alleen voor het gezinslid dat het dieet moet volgen.

Artikel 4.2.17: Uitgesloten kostensoorten

Legeskosten worden niet gezien als uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan. Het betreft reguliere kosten voor diensten van de overheid. Bij de vaststelling van leges wordt rekening gehouden met de zorgplicht voor mensen met een minimuminkomen. Aparte bijstandsverstrekking is daarom niet aan de orde.

Het niet afsluiten van een aanvullende ziektekostenverzekering en andere algemeen gebruikelijke verzekeringen (zoals een inboedel- en WA-verzekering) wordt gezien als onvoldoende betoond besef van verantwoordelijkheid. Derhalve kunnen de kosten gezien worden als algemeen gebruikelijk en uit de norm te voldoen. Een begrafenisverzekering (of levensverzekering) is niet noodzakelijk, omdat de kosten van begrafenis kosten zijn die uit de nalatenschap moeten worden voldaan, of door de erfgenamen moeten worden bekostigd (jurisprudentie CRvB 05-08-2003). De kosten hiervoor komen op de grond dat ze niet noodzakelijk zijn, niet in aanmerking voor bijstand.

Zwangerschap en geboorte van een kind is een situatie die over het algemeen ofwel gewenst was, ofwel te voorkomen was. De niet-medische kosten die hieruit voortvloeien, vallen te beurt aan iedere (nieuwe) ouder en zijn daarom niet bijzonder. Het is daarom de verantwoordelijkheid van de ouders de hieruit voortvloeiende kosten te dragen. Kosten die niet als algemeen kunnen worden gezien, zijn medische kosten die voortvloeien uit de zwangerschap en bevalling. Voor zover deze niet volledig worden gedekt door de ziektekostenverzekering kan bekeken worden of bijstand moet worden verstrekt. Wanneer er geen sprake is van zwangerschap die te voorkomen was, bijvoorbeeld omdat er sprake is geweest van een misdrijf of er een zeer jonge toekomstige ouder bij betrokken is, kan worden beoordeeld of bijstand moet worden verstrekt.

Voor gemeentelijke belastingen en heffingen is kwijtschelding te verkrijgen. Indien dit niet wordt verleend is er ruimte bevonden de aanslag te betalen. Derhalve kan geen bijstand worden verstrekt. De kwijtscheldingsprocedure is een wettelijke procedure, die met opzet vrij strak is gehouden.

In Brielle wordt het kwijtscheldingsbeleid reeds zo ruim als wettelijk mogelijk ingevuld. Het verlenen van bijstand (te zien als uitbreiding van het kwijtscheldingsbeleid) druist daarom in tegen een ander wettelijk voorschrift

Artikel 4.2.18: Zelfstandig wonende jong-meerderjarigen

De norm voor jongeren van 18 tot en met 20 jaar is niet afgestemd op zelfstandig wonen. Er wordt van uitgegaan dat de jongere bij ouders of verzorgers woont. Indien er sprake is van een bijzondere situatie waardoor dit niet mogelijk is, kan aanvullende bijzondere bijstand voor levensonderhoud worden verstrekt. Er mag geen sprake zijn van een gezamenlijke huishouding met iemand van 21 jaar of ouder,

omdat in dat geval over het algemeen al rekening is gehouden met woonkosten en kosten voor levensonderhoud. Is er sprake van een gezamenlijke huishouding met iemand van 18, 19 of 20 jaar zullen beiden BB moeten aanvragen. Zo zal ook voor beiden naar de omstandigheden gekeken moeten worden en of men aan de overige bepalingen uit dit artikel voldoet.

Is dit niet het geval, dan kan op basis van individualisering worden bepaald of (en hoeveel) bijzondere bijstand voor levensonderhoud noodzakelijk is.

De bijzondere situaties waarbij sprake is van noodzakelijkerwijs zelfstandig wonen, zijn aangegeven in het tweede lid. Volgens artikel 12 Participatiewet kan alleen bijzondere bijstand worden verstrekt als de jongere geen middelen hiervoor bij de ouders kan claimen. Of sprake is van een crisissituatie wordt bepaald door de gemeente, na ontvangst van een advies hieromtrent van een onafhankelijke deskundige. Voor de bepaling van een eventuele crisissituatie is van belang dat een zo compleet mogelijk beeld is verkregen van de situatie.

De hoogte van de bijzondere bijstand bestaat enerzijds uit de kosten voor uitwonend zijn, zoals huur, gas, water en elektriciteit en eventuele andere kosten die met de bewoning van die woonruimte te maken hebben. Eventuele tegemoetkomingen in deze kosten, zoals huurtoeslag, worden op de bijzondere bijstand in mindering gebracht. Indien de kosten onredelijk hoog zijn, dient belanghebbende te worden verplicht andere woonruimte te zoeken. Anderzijds zal voor algemene kosten voor levensonderhoud extra bijzondere bijstand noodzakelijk zijn. Dit betreft een forfaitair bedrag, dat in uitvoeringsrichtlijnen is opgenomen. Berekening hiervan heeft plaatsgevonden op grond van kosten zoals gelden voor studenten (Nibudnormen minus kosten voor studie).

Het is niet reëel de mogelijkheid aan te brengen dat een jongere van 18 tot en met 20 jaar meer Participatiewetuitkering en bijzondere bijstand ontvangt voor diens levensonderhoud dan iemand van 21 jaar of ouder. Dit zou leiden tot ongelijkheid op grond van leeftijd en neigt naar inkomensbeleid, waartoe alleen de wetgever bevoegd is.

Dit vierde lid voorkomt dat méér Participatiewetuitkering en bijzondere bijstand wordt verstrekt dan aan een 21-jarige.

Artikel 4.2.19: Taxatiekosten eigen woning

Een goede recente taxatie is belangrijk voor het vaststellen van mogelijke overwaarde in de woning. Het is daarom van belang een taxatie te hebben van de woning. Veelal biedt de vastgestelde WOZ-waarde uitkomst. Wanneer er op basis van de WOZ-beschikking geen recente waardevaststelling is of wanneer de woning sterk afwijkt van de woningen waarop de WOZ-waardeberekening is gebaseerd, is een taxatierapport noodzakelijk. Van een nieuwe taxatie kan worden afgezien als er een recent taxatierapport is. Onder recent kan worden verstaan: niet ouder dan een jaar. Waar echter exact de grens ligt, is afhankelijk van de omstandigheden. Indien bijvoorbeeld een taxatierapport van 2 jaar oud aangeeft dat de hypotheek hoger is dan de waarde, kan bij een woning van gemiddelde waarde worden afgezien van nieuwe taxatie. De overwaarde zal immers niet zodanig zijn gestegen dat er bovenop de vrijlating nog ruimte zal zijn voor 'intering'.

Wanneer de taxatie verplicht wordt gesteld, verstrekt het college hiervoor bijzondere bijstand. De wet biedt niet de ruimte om deze bijstand in de vorm van een lening te verstrekken. Derhalve wordt bijstand om niet verstrekt. De kosten bedragen ongeveer 1,5 tot 2 promille van de waarde van de woning. Zie voor de toepassing van dit artikel de werkinstructie/ uitvoeringsregels.

Artikel 4.2.20: Kosten voor rechtsbijstand:

Bijstand voor rechtshulp is slechts mogelijk indien de procedure noodzakelijk is. De toevoeging wordt geacht een noodzakelijkheidsverklaring te zijn voor deze kosten. Aangezien de eigen bijdrage vaak een geringe omvang heeft, zou het uitvoeren van een eigen aanvullend onderzoek de kosten van bijstand vele malen overtreffen. Ingeval van een toevoeging wordt daarom voor de eigen bijdrage rechtshulp / griffierecht bijzondere bijstand verleend.

Wanneer er op formele gronden (bijvoorbeeld onvoldoende geldelijk belang of een te hoog inkomen) geen toevoeging is verleend, moet de gemeente zelf de noodzaak vaststellen, al kan een eventuele afwijzing van een toevoeging wel een belangrijke indicatie zijn.

Ingeval de Raad voor de rechtsbijstand de procedure niet noodzakelijk acht, is er ook geen reden voor bijstandsverlening voor proceskosten. Bijzondere bijstand kan immers niet verstrekt worden wanneer de voorliggende voorziening de kosten als niet noodzakelijk heeft aangemerkt.

Als een belanghebbende geen toevoeging heeft aangevraagd bij de Raad van de rechtsbijstand, zal het college zelf de noodzakelijkheid van de kosten moeten beoordelen. Dit geldt niet als belanghebbende

geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om een toevoeging te verkrijgen (CrvB: 02-08-2011, nr. 09/1874Wwb).

Met ingang van 1 juli 2011 bestaat binnen het systeem van gesubsidieerde rechtshulp de mogelijkheid tot het vooraf inschakelen van het juridisch loket. Dit juridisch loket is bedoeld om de gang naar de rechtbank te reguleren. Er wordt in dit stadium reeds advies gegeven over de mogelijkheden en de haalbaarheid van de gewenste procedure.

Wanneer er gebruik wordt gemaakt van het juridisch loket wordt de eigen bijdrage verlaagd met € 53,00. Voor dit deel kan geen bijzondere bijstand worden verstrekt.

Artikel 4.3.1: Collectieve zorgverzekering
Geen toelichting noodzakelijk.

Artikel 4.3.2: Categoriale bijstand Collectieve Ziektekostenverzekering
Gemeenten en zorgverzekeraars werken sinds de invoering van Zorgverzekeringswet in 2006 op grote schaal samen om de financiële toegankelijkheid van de zorg voor minima te verbeteren. Om dat doel te bereiken is de collectieve ziektekostenverzekering ontwikkeld. Op grond van artikel 35 derde lid van de Participatiewet kan categoriale bijzondere bijstand worden verleend in de vorm van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering, zonder dat wordt nagegaan of ten aanzien van die persoon de kosten van die verzekering ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn of gemaakt zijn. De COZV vormt zo een brug tussen de Participatiewet en de Zorgverzekeringswet.

Het gemeentelijke collectief arrangement "Aanvullende verzekering Brielle" bestaat uit een wettelijke basisverzekering en een aanvullende "Extra uitgebreid pakket". In verband met de afschaffing van de landelijke compensatieregelingen Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de compensatie eigen risico (CER), biedt het aanvullende extra uitgebreide pakket per 2015 dekking voor hoge zorgkosten

Artikel 4.4.1: Recht op individuele inkomenstoeslag
Op grond van artikel 8, eerste lid onder b en artikel 8, tweede lid van de Participatiewet heeft de gemeenteraad kaderstellende bevoegdheden daar waar het gaat om de bepaling van regels ten aanzien van de Individuele Minima Toeslag (artikel 36 Participatiewet). De gemeenteraad moet regels stellen over de hoogte van de toeslag en invulling geven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'. Het college heeft daarnaast een zelfstandige bevoegdheid om regels te stellen over de individuele omstandigheden van belanghebbende waaronder de Individuele Minima Toeslag kan worden verstrekt.

De verordening Individuele Minima Toeslag en onderhavige beleidsregels moeten in samenhang worden gezien. Dit betekent dat de kaderstellende bevoegdheid van de gemeenteraad en die van het college, tot gevolg heeft dat de gemeenteraad en het college, ieder voor een deel van de Individuele Minima Toeslag verantwoordelijk is. De gemeenteraad stelt specifieke regels voor de Individuele Minima Toeslag ten aanzien van de hoogte van de toeslag en de invulling van de begrippen langdurig en laag inkomen. Het college van B&W geeft ten aanzien van de Individuele Minima Toeslag nadere invulling aan de begrippen 'krachten en bekwaamheden van de persoon' en 'verrichte inspanningen om tot inkomensverbetering te komen'. Om in aanmerking te komen voor de Individuele Minima Toeslag moet een persoon voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in de verordening, de beleidsregels en artikel 36 van de Participatiewet.

Artikel 4.4.2: Zicht op inkomensverbetering
Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoeslag de langdurigheidstoeslag. In de gemeente Brielle maakte de langdurigheidstoeslag onderdeel uit van het Persoonlijk Minima Budget. Vanaf 1 januari 2015 is het verlenen van de toeslag geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het college een individuele inkomenstoeslag, of te wel de Individuele Minima Toeslag, kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor. Het college kan aangeven welke groepen niet in aanmerking komen voor de Individuele Minima Toeslag en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon, en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Door de zinsnede "geen uitzicht heeft op inkomensverbetering" in het wetsartikel wordt gewaarborgd dat een persoon met een goed arbeidsmarktperspectief niet in aanmerking komen voor de Individuele Minima Toeslag. Op de volgende wijze geeft het college daar invulling aan.

Het college beoordeelt dat de krachten en bekwaamheden van een persoon onvoldoende zijn om zicht te hebben op inkomensverbetering als een persoon volledig is vrijgesteld van de arbeidsverplichting vanuit enige sociale wet- of regelgeving, zoals de Wet Wajong, de Participatiewet de loaw of de loaz of de WIA (80 tot 100%).

Van een persoon die werkt en een laag inkomen heeft, wordt door het college verondersteld dat hij, binnen zijn krachten en bekwaamheden, voldoende inspanningen heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen. Daarom komt een persoon die werkt met een laag inkomen in aanmerking voor de Individuele Minima Toeslag.

Ook acht het college het niet waarschijnlijk dat de persoon die (nog) geen betaald werk heeft maar daartoe wel in staat moet zijn, met een volledige of gedeeltelijke arbeidsplicht op grond enige sociale wet- of regelgeving (waaronder de WW, Participatiewet, Wet Wajong, loaw/loaz of Wsw), binnen afzienbare termijn uitzicht heeft op inkomensverbetering. Indien een belanghebbende nog niet werkt maar wel een uitkering heeft, wordt hij geacht inspanningen te leveren om aan het werk te gaan, bijvoorbeeld door deelname aan re-integratietrajecten of anderszins. Het college gaat ervan uit dat in dit geval betrokkene zich voldoende heeft ingespannen om uit de situatie van werkloosheid te raken en tot inkomensverbetering te komen.

Bij een student die studiefinanciering ontvangt wordt ervan uitgegaan, dat hij arbeidsmarktperspectief heeft. In de verordening Individuele Minima Toeslag is geregeld dat studenten met kinderen wel in aanmerking komen voor de Individuele Minima Toeslag.

Artikel 4.5.1 Kosten energie ouderen

Met ingang van 1 januari 2015 zijn alle mogelijkheden komen te vervallen tot het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand, behoudens de Collectieve Ziektekosten Verzekering. Dit betekent ondermeer dat het niet meer mogelijk is om categoriale bijzondere bijstand te verstrekken voor personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Tot 1 januari 2015 maakte de categoriale bijzondere bijstand voor ouderen onderdeel uit van het Persoonlijk Minima Budget. De Individuele Minima Toeslag kan niet meer verstrekt worden aan ouderen. Omdat ouderen die aangewezen zijn op een laag inkomen, over het algemeen geen mogelijkheden hebben om hun inkomen te verbeteren en zij veelal lichamelijke klachten hebben, is het onwenselijk dat deze groep niet meer een vorm van bijzondere bijstand ontvangen voor extra kosten.

Daarom kiest het college ervoor om voor wat betreft deze groep gebruik te maken van de mogelijkheid om individuele bijzondere bijstand op basis van groepskenmerken te verstrekken, dit in de vorm van een bijdragen in de stookkosten. De memorie van toelichting bij de wet tot wijzigingen van de Wet werk en bijstand, waarin de afschaffing van de categoriale regelingen is opgenomen, verwijst naar de mogelijkheid van het verstrekken van 'individuele bijzondere bijstand op basis van groepskenmerken'. Deze mogelijkheid bestond al. Deze vorm van bijstand maakt het mogelijk om op basis van groepskenmerken groepen te definiëren en de kosten die zij maken. Het gaat om de vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, welke specifiek beschreven moeten worden in beleidsregels.

De uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten vloeien in veel gevallen rechtstreeks voort uit het feit dat de belanghebbende tot een bepaalde – op een minimuminkomen aangewezen – specifieke groep personen of huishoudens behoort. Betrokkenen behoren tot een bepaalde groep waardoor het aannemelijk is dat ze meerkosten hebben. In dit verband is de keuze gemaakt om de groep ouderen, dit wil zeggen personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben, aan te merken als groep met specifieke meerkosten.

Tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan behoren stookkosten, waarin de algemene bijstand dan wel een inkomen op bijstandsniveau in principe voorziet. Alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten. Voor de groep ouderen is het aannemelijk dat deze bijzondere omstandigheden aanwezig zijn. Over het algemeen liggen de stookkosten van ouderen namelijk hoger dan die van jongeren. Door een lagere lichaamsverbranding zijn ouderen vaak genooddakt om de thermostaat hoger te zetten en verbruiken daarmee meer gas. Over het algemeen geldt dat het gasverbruik met 7% toeneemt wanneer de thermostaat van de verwarming 1 graad hoger wordt gezet.

Het gasverbruik voor verwarming is namelijk sterk afhankelijk van de grootte en de ligging van de woning en minder afhankelijk van huishoudsamenstelling of inkomen. Het Nibud geeft een overzicht van het gemiddeld gasverbruik per maand per woningtype (peildatum juli 2014). De kosten per maand variëren van gemiddeld € 73,- per maand bij een woningtype van een flat (1.025 m³ gasverbruik per jaar) tot gemiddeld € 161,- per maand bij een woningtype 'vrijstaand huis' (2.650 m³ gasverbruik per jaar). De toegekende individuele bijzondere bijstand moet gezien worden als een tegemoetkoming in de extra verwarmingskosten.

In het artikel zijn verder de navolgende zaken geregeld. Met de grens van 110% van de bijstandsnorm als maximale inkomen, is aangesloten bij de inkomensgrens die gehanteerd wordt bij de verstrekking van de Individuele Minima Toeslag. De referteperiode is vastgesteld op 12 maanden. Verder is geregeld dat samenloop met de bijdrage (eveneens bedoeld voor mensen die langdurig een minimuminkomen hebben) wordt voorkomen. Samenloop van deze regelingen past niet bij het vangnetkarakter van de bijstand. De hoogte van de bijdrage in de stookkosten voor ouderen bedraagt € 400,-.

Bijlage 1 Begripsbepaling uit Verordeningen

Algemeen:

de wet: de Participatiewet;

BW: Burgerlijk Wetboek.

Participatieverordening 2015:

Deze verordening verstaat onder:

belanghebbende: de persoon als omschreven in artikel 3 van deze verordening;

bijstandsgerechtigde: degene die een periodieke uitkering voor levensonderhoud ontvangt op grond van de Participatiewet;

het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle;

deelnemer: persoon die behoort tot de doelgroep als bedoeld in artikel 3 van deze verordening en deelneemt aan een traject;

doelgroep: personen omschreven in artikel 3 van deze verordening;

inburgeringsplichtige: de persoon die inburgeringsplichtig is en waarbij de inburgeringstermijn voor 1 januari 2013 per beschikking is vastgesteld dan wel van rechtswege is ingegaan, of asielgerechtigd is en waaraan voor 1 januari 2013 een verblijfsstatus is toegekend, of geestelijke bedienaar is en waaraan voor 1 januari 2013 een verblijfsvergunning is toegekend;

loaw: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;

loaz: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;

niet-uitkeringsgerechtigde: een persoon als bedoeld in artikel 6 eerste lid onder a van de Participatiewet;

participatie: het deelnemen aan de samenleving door middel van betaald werk (in dienstverband of als zelfstandige) of, indien dit niet mogelijk is, door middel van vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere maatschappelijk nuttige activiteiten;

participatievoorziening: de instrumenten die de kunnen worden ingezet voor participatie van de doelgroep waaronder in ieder geval de voorzieningen, bedoeld in de artikelen 10a, 10b, 10d, 10da en artikel 10f van de Participatiewet;

de raad: de gemeenteraad van de gemeente Brielle;

reguliere arbeid: algemeen geaccepteerde arbeid, waarvoor loon wordt ontvangen, niet zijnde gesubsidieerde arbeid en niet zijnde een voorziening als bedoeld in artikel 15, 16, 17, 20 en 21 van deze verordening;

doelgroep loonkostensubsidie: personen die niet in staat zijn het Wettelijk Minimumloon (WML) te verdienen en waarvoor, ter compensatie hiervan om hen aan het werk te krijgen op de reguliere arbeidsmarkt, loonkostensubsidie wordt ingezet;

loonwaarde: de loonwaarde is het percentage van het geldend minimumloon voor de, door een persoon die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie van een werknemer in dezelfde functie die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort;

no-riskpolis: een verzekering waarbij een werkgever compensatie ontvangt voor de loonkosten wanneer een werknemer met arbeidsbeperkingen ziek wordt;

re-integratie: het proces dat moet leiden tot participatie;

startkwalificatie: een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs of een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;

beroepskwalificatie: een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, of een diploma van het Hoger beroepsonderwijs (Hbo) of een diploma van het Wetenschappelijk onderwijs (Wo);

traject: in een plan vastgelegde bundeling van activiteiten gericht op re-integratie;

jobcoach: een jobcoach ondersteunt/ begeleidt een persoon (werknemer) met een structurele functionele beperking op zijn/ haar werkplek;

uitkeringsgerechtigde: degene die een periodieke uitkering voor levensonderhoud ontvangt op grond van de Participatiewet, de loaw of de loaz dan wel een participatievoorziening ontvangt;

voormalig uitkeringsgerechtigde: een persoon van wie het recht op algemene bijstand minder dan 6 maanden geleden is geëindigd vanwege inschakeling in de arbeid;

WEB: de Wet Educatie en Beroepsonderwijs;

Wi: de Wet inburgering;

WPB: de Wet ParticipatieBudget;

Wsw: de Wet sociale werkvoorziening;

UWV: het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen;

Participatiewet: de Participatiewet.

Verordening handhaving, maatregelen en boete Brielle 2015 :

Deze verordening verstaat onder:

de wet: Participatiewet;

IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;

IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
Wet Suwi: de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
Bbz: het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004;
college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle;
bijstand: 1° bijstandsnorm als bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de Participatiewet, of 2° bijstand van de bijstand als bedoeld in artikel 5 van de IOAW of artikel 5 van de IOAZ;
tegenprestatie: het naar vermogen door het college opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden verrichten die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt;
inlichtingenplicht: de verplichtingen als bedoeld in artikel 17, eerste lid van de wet, artikel 38 tweede lid van het Bbz, artikel 30c tweede of derde lid van de wet Suwi;
zeer ernstige verplichtingen: het op een dusdanige wijze bejegenen van het college, dan wel personen die in diens opdracht de wet uitvoeren, dat deze zich op een fysieke en/of psychische wijze bedreigt voelen. Dit is krachtens artikel 9, zesde lid, een bijzondere vorm van het niet nakomen van de aan de bijstand verbonden verplichtingen;
benadelingsbedrag: de bijstand waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt of is gedaan ten gevolge van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan;
voorziening: een re-integratievoorziening als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de wet alsmede een opleiding als bedoeld in artikel 7.3.1. van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
wet Suwi: de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

Bijlage 2 modelovereenkomst kamerhuur

De ondergetekende ..... , hierna genoemd de 'verhuurder', verklaart te hebben verhuurd aan de mede-ondergetekende (naam) .....
....., hierna genoemd de 'huurder', die verklaart te hebben gehuurd de hierna omschreven woonruimte.

In de .....-kamerwoning gelegen aan het adres .....
..... te Brielle wordt gehuurd het aantal van ..... kamer[s], bestemd voor gebruik als woon- en/of slaapkamer, met het medegebruik van toilet en/of badkamer en (eventueel) .....

De verhuurder verzorgt wel/niet* de hoofdmaaltijd voor de huurder.
De overeenkomst gaat in op .....

Het einde van de overeenkomst is niet bepaald*/bepaald op .....
De huurder zal de huur betalen door overschrijving van een post-/bankrekening op zijn naam naar een post-/bankrekening ten name van de verhuurder.
De huur bedraagt € ..... per maand. Bij dit bedrag zijn de kosten van een eventuele hoofdmaaltijd inbegrepen. De huur is inclusief verbruik van water, gas, elektriciteit en gebruik van voorzieningen en apparatuur die de huurder mag gebruiken. De huurprijs omvat mede de betaling voor de volgende voorzieningen welke hierboven nog niet zijn vermeld:
.....
.....

Ruimte voor aanvulling met bijzondere bepalingen welke overeengekomen zijn:

De huurder verklaart de gehuurde ruimte(n) te bewonen of z.s.m. te gaan bewonen en tevens wijzingen m.b.t. de huur en/of de bewoning onmiddellijk te melden aan de gemeente.
De verhuurder verklaart zijn hoofdadres te hebben in deze woning en is en blijft gebruiker van andere woonruimten in deze woning.

Datum: ..... Plaats: .....,

De verhuurder, De huurder,

* doorhalen wat niet van toepassing is

Bijlage 3 Afkortingenlijst

Abw Algemene bijstandswet
Anw Algemene nabestaandenwet
AOW Algemene Ouderdomswet
Awb Algemene wet bestuursrecht
CAZV Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering
CRvB Centrale Raad van Beroep
GBA Gemeentelijke Basisadministratie
GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GWS geautomatiseerd uitkeringsadministratiesysteem
IBG Informatie Beheer Groep
ID Instroom-doorstroom-regeling (gesubsidieerde banen)
loaw wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
loaz wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISR Intergemeentelijke Sociale Recherche
LBIO Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
Nuo niet-uitkeringsontvanger
OM Openbaar Ministerie
Suwi wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
UWV WERKBEDRIJF Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
WAO Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WI Wet inburgering
Wij Wet investeren in jongeren
WIW Wet Inschakeling Werkzoekenden (gesubsidieerde banen)
WK Wet kinderopvang
Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning
WSNP Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WW Werkloosheidswet
Wwb Wet werk en bijstand
ZW Ziektewet